

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Tržič. — Izdaja Casopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

Kranj, sreda, 19. IV. 1967

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
Od 1. januarja 1958 kot poltednik,
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko,
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Volitve v delovnih skupnostih

Danes bomo v delovnih organizacijah volili polovico novih odbornikov v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine. Polovico odbornikov, izvoljenih 1963. leta, poteče namreč letos odborniški mandat.

Volitve smo dobro pripravili in zato ni razloga ne verjeti napovedim, da bodo v redu potekle. Proizvajalci bodo, tako kot mnogokrat doslej, izpolnili svojo dolžnost do ožje socialistične skupnosti.

Bolj velja morda poudariti, da so volitve v delovnih skupnostih izraz enotnosti interesov delovnega človeka v ožji in širši družbeni skupnosti. Od tod tudi pomen zbora delovnih skupnosti v občinskih skupščinah, ki naj bi bil resnični predstavnik te enotnosti.

Samoupravljanje ne cepi

mešanica kav
EKSTRA

SPECERIJA BLEĐ
KVALITETA

naše družbe, marveč predstavlja le najboljšo pot, da svoj interes povežemo z interesom celote. Morda so zaradi različnih razlogov osebni interesi kdaj pa kdaj bolj naglašeni kot splošni. Nova spoznanja se težko prebijajo skozi egoistične prepreke. Kaže, da smo morda premalo negovali in upoštevali tisto, kar nas združuje. Med drugim tudi zbere delovnih skupnosti občinskih skupščin. Premalo smo poudarili njihov poglaviti pomen.

Zato tale zapis ob volitvah ni le formalna registracija le-teh, marveč poziv vsem tistim, ki bodo izvoljeni, naj zastavijo vse sile za organizirano usklajevanje interesov delovnih ljudi. Delovni ljudje na katerem koli poslu že delajo: v tovarni, na šolah, v zdravstvu in drugod, vedo kaj je prav in kaj ni, kaj lahko napravimo in kaj je napak, kaj so želje in kaj resnične možnosti, kaj so principi in kaj špekulacija, kaj je lahko navidezna in prehodna korist posameznika in kaj je v korist skupnega napredka. Zato jim je treba dati organizirano možnost, da to tudi izrazijo. Ena teh možnosti so nedvomno tudi današnje volitve.

150.000 S din za Finžgarjevo hišo

Upravni odbor železarne Jesenice je odobril 150.000 S din za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše. To je do sedaj največji nakazani znesek. Če upoštevamo dejstvo, da se Železarna sama bori z velikimi težavami, je prispevek toliko pomembnejši. Upajmo, da bodo temu primeru sledila tudi druga, predvsem naša gorenjska podjetja.

J. Vidle

Ceste popravljajo

Letošnja zima je naredila pravo razdejanje na cestah. Zlasti sta poškodovani cesti od Jesenic do Rateč in od Lesc do Bohinja. Zato je Cestno podjetje v Kranju pred kratkim začelo s popravili na teh cestah. Na odsekih, kjer so le posamezne luknje, jih zadelujejo z asfaltno mešanico, na kranjskogorski cesti pa bodo morali posamezne odseke popolnoma na novo prevleči z asfaltno prevleko.

IZOBESIMO ZASTAVE

V nedeljo, 23. aprila, bomo volili odbornike občinskega zbora ter poslance republiškega in veznega zbora. Občinski odbori SZDL na Gorenjskem pozivajo hišne svete in lastnike hiš, da na dan volitev izobesijo zastave.

Veletrgovsko podjetje

Kranj

Brezobrestno potrošniško posojilo

za nakup

konfekcije in usnjene galanterije

vam odobrijo v prodajalnah

BLAGOVNICA	—	KRANJ
BLEĐ	—	BLEĐ
KOKRA	—	JESENICE
VESNA	—	JESENICE
SLON	—	ZIRI

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST

Prikaz sajenja krompirja v Naklem

Veliko zanimanje za nove stroje

Na njivi kmetijske zadruge Naklo, ki leži ob cesti Naklo—Tržič približno kilometer pred Zejami, je v nedeljo dopoldne, 16. aprila, Kmetijski institut Slovenije prikazal stroje za pridelovanje okopavin nemške firme RAU — KOMBI. Novi stroji kot traktorski priključki, ki pridejo na Gorenjskem v poštev predvsem za pridelovanje krompirja, so primer sodobne opreme v kmetijstvu, za katero strokovnjaki svetujejo skupinsko uporabo, kajti kapaciteta kompletne linije teh strojev je celotna obdelava 25 do 30 ha krompirišč brez ročnega dela, zato si jih posameznik praktično ne more privoščiti. Sodobna kmetijska oprema je po svoji ceni težko združljiva s poprečno velikostjo naših kmetij, zato bo nujno treba poiskati način skupne uporabe predvsem tistih strojev, ki imajo sezonski značaj uporabe in tako veliko storilnost, da je ena kmetija v sezoni nikakor ne more izkoristiti.

Sistem RAU — KOMBI se bo pri nas nedvomno v nekaj letih močno uveljavil, čeprav se bodo kmetje — kot za vsa-

ko novost — sprva le bolj težko odločali zanj. Ugovorov je bilo v nedeljo precej, čeprav jih veliko nedvomno izvira iz dejstva, da so ti stroji rentabilni in finančno dostopni le v skupinski uporabi, prav skupinska uporaba pa individualnim kmetom ne diši najbolje. Seveda nihče ne more mimo koristiti, ki jih mehanizacija prinaša zasebnim kmetom, zato lahko trdimo, da se bodo kmetje, ki se bodo hoteli resno ukvarjati z rentabilno tržno proizvodnjo krompirja, odločili za ta ali morda podoben drug sistem pridelovanja s traktorskimi priključki. RAU — KOMBI sistem ima prednost v tem, da združuje v sebi sestavno načelo, se pravi, menjavo različnih delovnih orodij na istem osnovnem ogrodju ter združevanje orodij za različna dela za istočasno delo. To omogoča številne kombinacije posameznih orodij za zadovoljitev različnih potreb.

Sistem temelji na osnovnem ogrodju, na katerega se nameščajo najrazličnejša delovna orodja za predsetveno pripravo zemlje, za sajenje, setev;

A. 2.

(Nadalj. na 3. str.)

Srečanje predvojnih komunistov v Kranju

KRANJ, 17. aprila — Danes dopoldan ob 10. uri so se v renesančni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju v počastitev 30. obletnice ustanovitve komunistične partije Slovenije srečali predvojni komunisti iz vseh gorenjskih

občin. Srečanja se je udeležil tudi član predsedstva Centralnega komiteja ZK Slovenije Boris Zihertl.

Po uvodnih besedah političnega sekretarja občinskega komiteja ZK v Kranju so se udeleženci z enominutnim molkom spomnili svojih že preminulih tovarišev. Potem pa so v tovariškem pogovoru obujali spomine na čase, ko je bil ustanovni kongres komunistične partije Slovenije. Med drugim, ki so se

spominjali dogodkov še pred kongresom, so bili tudi Ivan Makuc, Ivan Križnar, Ivan Debenc in drugi. Vse te so takratne oblasti zaradi revolucionarnih akcij in marksističnih idej neprestano preganjale. Tako je bil Ivan Makuc zaradi organiziranja različnih akcij večkrat zaprt, Ivan Debenc pa je sodeloval tudi v španski revoluciji. Tovariš Zihertl je v pogovoru dejal, da leto 1937. ni bilo leto, ko se je vse spočelo, an-

pak zaključek že tedanjih izkušenj. »Mislim, da je bila ena izmed odlik takratne partije, da smo se zavedali, da je tok zgodovine dialektičen. Zato se komunisti tudi danes ne sme zadovoljiti s tem, kar je enkrat prebral, ampak se mora vedno znova izobraževati,« je rekel tovariš Zihertl in zaželel vsem, da bi bila leta, ki prihajajo vse lepša in lepša in bi se še večkrat srečali.

Pogovor s kandidatom za republiškega poslanca v jeseniški občini

IVO ŠČAVNIČAR:

REFORMA JE SPROSTILA MNOGE POBUDE, KI POSTAJAJO NE SAMO ŽELJE, AMPAK ZAHTEVE

Ivo Ščavničar je vodja centra za obdelavo podatkov Železarnice Jesenice. Na tem delovnem mestu je že deset let. Za republiškega poslanca kandidira drugič. Po sprejetju nove ustave, je bil dve leti poslanec kulturno-prosvetnega zbora skupščine socialistične republike Slovenije. Postavil sem mu dve vprašanji:

KAKO OCENJUJETE DOSEŽENO STOPNJO ZAKONODAJE NA PODROČJU DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA IN KAJ MORAMO V TEJ SMERI SE UKRENITI?

Na delovne organizacije je bilo preneseno veliko pravic in materialnih sredstev. Tudi drugi zakoni, kot so zakon o delovnih organizacijah, zakon o delovnem razmerju, zakon o varstvu pri delu izpopolnjujejo dosedanja sistem samouprave v gospodarskih organizacijah. To pa nalaga zelo velike odgovornosti in naloge. To dejstvo zahteva od gospodarskih organizacij, da uredijo notranjo lastno zakonodajo s statuti, pravilniki in drugimi akti. Večina gospodarskih organizacij v jeseniški občini je te akte že sprejela. Praksa govori, da smo v nekaterih primerih šli preveč na obremenjevanje delavskih svetov. Pri tem mislim predvsem na neposredno reševanje takih nalog, ki jih sicer prej naštetih zakonih navajajo, da spadajo v pristojnost delavskih svetov. Kljub temu pa bi kazalo, da o njih delavski svet le okvirno razpravlja in določa politiko, reševali pa naj bi jih bodisi pomožni organi delavskega sveta, bodisi službe ali posamezniki. Ta vprašanja se predvsem nanašajo na delovne odnose

(sprejem na delo, obravnavanje pritožb na odločbe, reševanje disciplinskih prekrškov in podobno).

Kopica teh problemov preveč bremeni delavski svet pri njegovem delu, tako da za pomembna in odločujoča vprašanja ostaja pre malo časa.

KATERI SO, PO VAŠEM MNENJU, VIDNI PROBLEMI JESENISKE OBČINE?

Iz leta v leto Jesenice spreminjajo svojo podobo. Čeprav počasi, pa vendarle vsako leto gradimo nova poslovanje-stanovanjska poslopja. Toda ostaja še vrsta nerešenih problemov, kot so šolski prostori, dotrajala kanalizacija, vodovodne naprave, neurejene zelenice v naseljih, ceste, pota itn. Vsega tega z občinskimi proračuni ne bomo mogli rešiti. Vsa ta vprašanja bodo morala postati naša skupna skrb. To pa ni tako preprosto, kajti preveč smo navajeni zahtevati, manj pa namensko kaj žrtvovati in aktivno sodelovati.

Ob vsem tem se oblikuje gledanje prebivalcev na naš družbeni sistem. Reforma je sprostila mnoge pobude, ki postajajo ne samo želja, ampak zahteva. Odklanjamu obljube in zahtevamo konkretne akcije. Tudi s strani občanov. **Jože Vidic**

DOLFKA BOŠTJANČIČ:

VELJAVNI ZAKON O POKOJNISKEM ZAVAROVANJU JE POTREBNO PO HITREM POSTOPKU POPRAVITI...

Dolfka Boštjančič, kandidatka za republiškega poslanca v jeseniški občini je v dosedanjih mandatni dobi kot zvezna poslanka delala največ in predvsem na zadevah pokojninskega zavarovanja. Zato smo ji tudi v tej smeri postavili vprašanje.

KAJ JE NA PODROČJU ZAKONODAJE POTREBNO SE STORITI, DA SE ODPRAVIJO RAZLIKE MED UPKOJENCIM TER DA BO VSAKO LETNA VALORIZACIJA POKOJNIN RESNIČNO USTREZNA DVIGU ŽIVLJENJSKIH STROŠKOV?

Veljavni zakon je potrebno po hitrem postopku popraviti v naslednjih določilih:

— 102. člen bi moral dati popolno samoupravno pravico skupščinam soc. zavarovanja republik; da le-te s svojim sklepom odpravijo razlike, ki so nastale med upokojenci, upokojenimi v različnih obdobjih.

Ponovno moram opozoriti upokojence, upokojene do leta 1958, na znan problem nepravilne (v škodo upokojencev) prevedbe zaradi enotnega jugoslovanskega količnika,

— Spremeniti se mora dosedanje določilo v zakonu o enotnem količniku tako osebnih dohodkov kot osnove za pokojnine, kakor tudi enotnih količnikov za valorizacijo pokojnin. To pa zato, ker enotni količniki povzročajo znane razlike, ki nastajajo med pokojninami.

— Potrebno je spremeniti določilo o pravici do priložnostne zaposlitve družinskim upokojencem, za razliko od starostnih, ki sedaj nimajo te pravice.

KAKO JE Z LETOSNJO VALORIZACIJO POKOJNIN?

Vsakoletno usklajevanje pokojnin z gibanjem življenjskih stroškov je pravica in dolžnost skupščine socialnega zavarovanja republike. To določilo moramo dosledno uporabljati in zgraditi temeljno in trajno metodo ocenjevanja gibanja življenjskih

stroškov in realnega padanja pokojnin. Skupščina socialnega zavarovanja Slovenije je letos od 30. marca pravilno uporabila to določilo in izpolnila svojo dolžnost do upokojencev.

Po tem sklepu bodo upokojenci, upokojeni do 1. januarja 1965, dobili valorizirano pokojnino za 16 odstotkov. Upokojencem, upokojenim leta 1965 in 1966, se ta odstotek zmanjšuje glede na čas (mesec) upokojitve. S tem sklepom skupščina tudi delno popravlja razlike, nastale med pokojninami upokojencev, upokojenih v različnih obdobjih. Ne reši pa v celoti problema upokojencev, upokojenih pred letom 1958. Glede na težave, ki jih ima skupščina socialnega zavarovanja z denarjem, bodo upokojenci, ki imajo manj kot 100.000 S din pokojnine, prejeli z majsko pokojnino tudi akontacijo na valorizacijo. Celotni znesek valorizacije bo izplačan v kasnejših mesecih.

Vidic

V tržiški občini pripravljajo program celodnevne varstva šolskih otrok

V tržiški občini letno zaključijo osnovno šolanje v 8. razredu le 42 odstotkov učencev, kar je podatek, nad katerim se vsekakor velja resno zamisliti. Če k temu dodamo še ugotovitev, da je dve tretjini šolskih otrok zaradi zaposlenosti staršev dopolne ali popoldne brez varstva in večinoma tudi brez redne prehrane, je razumljivo, da v tej občini pogosto govorijo o nujnosti celodnevne bivanja otrok v šoli. Osnovni šoli heroja Grajzerja v Trziču in v Križah sta sicer že uvedli po en tak oddelek, vendar je vprašanje, koliko časa ga bosta še lahko obdržali, saj za to dejavnost nista dobili potrebnih dodatnih sredstev.

Občinski odbor SZDL Trzič se je pred kratkim zavzel, da bi k načrtnemu reševanju tega problema pritegnili vse činitele družbene politične skupnosti. Za uvod v to ak-

cijo je pripravil javno tribuno, ki pa se je povabljeni predstavniki gospodarskih organizacij žal niso udeležili. Na tribuni so naglasili, da se zavedajo, da novi zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja ne bo rešil vprašanja podaljšane bivanja otrok v šoli in da je zato potrebno računati predvsem z denarjem staršev in gospodarstva. Zavzeli so se za to, da prosvetno-pedagoška služba skupaj s šolami pripravi program uvajanja celodnevne varstva in potreb po kadrih, prostorih in denarju. Občane bodo s tem seznanili, ko bodo ti razpravljali o programu razvoja občine do leta 1970, o tej problematiki pa bo razpravljala tudi občinska skupščina, ki bo sprejela potrebna stališča za delovne organizacije.

Ob proslavi 30-letnice KPS

Pripravljenost na Jesenicah

Na ustanovnem kongresu so delegati obsežno poročali o delavskem gibanju, o razpoloženju množic in o razprtijah raznih strank in struj ter hkrati iskali skupna stališča v ocenah in oblikah nadaljnega delovanja za uresničevanje sklepov kongresa.

Tovariš Bevc — Edvard Karđelj, ki je bil organizator kongresa in osrednja ideološka politična os, je v poročilu iz kongresa zapisal tudi tole:

»Na koncu je prišlo do majhnega pripetljaja. Delegat iz Jesenic je v imenu organizacije vprašal, če je dopustno, da njihove organizacije fizično napadejo posamezne socialdemokratske voditelje, ki so znani kot nasprotniki enotnosti. Po izjavi delegata iz Jesenic vlada med delavci na Jesenicah po razpustu tamkajšnje organizacije zveze kovinskih delavcev in po izključitvi vodstvo kovinskih delavcev iz sindikatov tako vzdušje, ki bi popolnoma odobravalo tak napad. Zanimivo je, da so posamezni delegati ta predlog podprli. Sele po energični intervenciji je uspelo tovarišje prepričati, da je taka reakcija na socialdemokratske umazanije v ostrem nasprotju z linijo partije.«

Teško je temu pojavu obestiti oznako zaletavosti brez poznavanja takratnih razmer in razpoloženja. Toda razvidno je, kako je vodstvo znalo usmerjati sile v ideološki boj in se izogibati fizičnih spopadov. Take oblike dela so bile neizogibne šele ob oku paciji z raznimi diverzantski mi akcijami in drugimi oblikami boja proti okupatorju

V Trziču

Mladim odprta vrata za vstop v ZK

Občinski komite ZK v Trziču, ki se je v zadnjem času odlikoval z več novimi oblikami in metodami dela, pripravlja še eno zanimivo akcijo. Namenjena je sprejemanju mladih v vrste ZK.

Ker izkušnje kažejo, da so osnovne organizacije to svojo nalogo zelo zanemarile, se je komite odločil, da bo sam prevzel pobudo in je za sprejem novih članov že imenoval posebno komisijo, da bi premostila prepreke. Zaradi dosedanjih nezadostnih stikov krajevnih vodstev organizacij z mladimi, je komite sklenil razglasiti javni poziv vsem mladim v občini za vstop v ZK. Omenjena komisija bo s kandidati opravila vse potrebne pogovore in priprave, o njenih predlogih pa bodo dokončno odločili na seji občinskega komiteja.

Vodstvo ZK v Trziču je ob sprejemanju teh sklepov upoštevalo, da je v tržiški komunij veliko mladih delavcev in izobražencev, ki prizadevno delajo na različnih področjih družbenega življenja in v bistvu nenehno izvajajo osnovno politiko ZKJ, čeprav niso njeni člani. Mladi tudi mnogo razmišljajo o ZK in o njeni vlogi v družbenem dogajanju. To je zlasti potrdila zadnja občinska konferenca tržiške mladine, na kateri je več kot polovico mladih govornikov — nečlanov, obravnavalo naloge ZK in njen odnos do mladih.

S. S.

5000 in ne 500 S din za pokopališče v Stražišču

V članku »Kdaj novo pokopališče v Stražišču — Lokacija končno sprejeta«, ki smo ga objavili v prejšnji številki Glasa (15. aprila), nam jo je poslano zagodel tiskarski skrat. Zapisali smo, da bo za novo pokopališče na desnem bregu Save po sklepu zborov volivcev prispeval vsak volivec 500 S din, kar pa ni res; sklenili so, da bo vsakdo prispeval 5000 S din. Prosimo bralce, da nam napako oprosijo.

V ŠKOFJI LOKI ŠOFERSKI TEČAJ

Avto moto društvo Škofja Loka organizira nov šoferski tečaj za voznike motornih vozil A in B kategorije. Tečaj se začne, ko bo popolnoma številko prijaviteljencev. Prijave sprejema pisarna Avto moto društva Škofja Loka, Jegorovo predmestje 10 med uradnimi urami vsako sredo in petek dopoldne in popoldne, ostale dneve samo dopoldne.

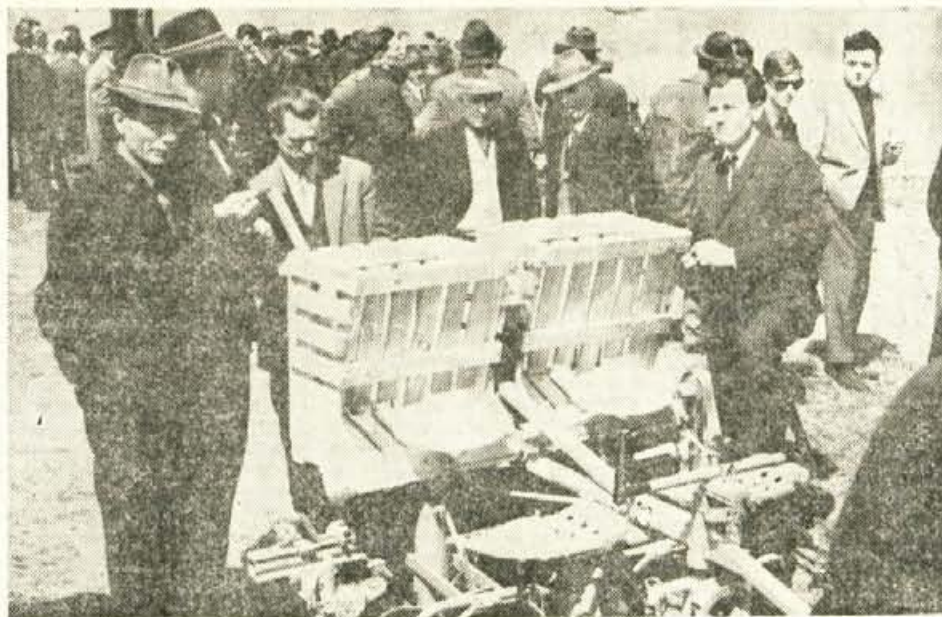
Veliko zanimanje...

(Nadalj. s 1. str.)

pletje, okopavanje, osipanje, škropljenje itd. K liniji teh strojev sodi tudi škroplilnica, ki jo lahko uporabimo tudi za škropljenje visokega sadnega drevja in za druge namene.

Prikaza strojev v Naklem se je udeležilo nekaj sto ljudi. Prikazali so sajenje krompirja, predsetveno obdelavo, okopavanje in osipanje, škropljenje itd. O dosedanjih izkušnjah s temi stroji, ki jih letos že uporabljajo kmetje na Okroglem, bomo pisali v sobotni številki Glasa.

A. Triler

Turizem v Trebiji v Poljanski dolini Potreba po televizijskem pretvorniku

Na ne najbolj obiskanem obnem zboru turističnega društva v Trebiji, ki je bil konec marca, so navzoči pokazali veliko zanimanje, da se turistično društvo organizacijsko ponovno utrdi in da se turistična dejavnost na njihovem področju razvije do najvišje možne meje. V program dela, ki so ga sestavili, so uvrstili predvsem ureditev javne razsvetljave in ureditev kopališča, ki so ga zadnje poplave zelo poškodovali. Turistični delavci v Trebiji menijo, da je prav kopališče osnova za razvoj turizma, zato ga bodo poskušali z lastnimi silami urediti oz. ga zaščititi pred nadaljnjim propadanjem, uredili pa bodo tudi pot do njega. Skoda, ki so jo povzročile poplave, so sicer pristojni organi ocenili, nikogar pa ni — tako zatrjujejo — ki bi škodo popravil oz. kopališče ponovno uredil.

V programu dela v mednarodnem turističnem letu so uvrstili še namestitev klo-

pi na razglednih točkah v okolici Trebije, postavitev več informacijskih tabel, košev za smeti na krajih, kjer se zadržuje največ gostov in domačinov, nadalje skrb za čistočo kraja nasploh, ureditev parka ob spomeniku žrtev NOB, za zaključek sezone pa bodo pripravili turistično prireditve, na kateri bodo nagradili tudi najboljše pri tekmovanju za čistočo in oplešavo kraja.

Na občnem zboru so vsi izražali nujno potrebo po televizijskem pretvorniku v Trebiji, kajti večina hiš je v mrtvem kotu in zato ne morejo gledati televizijskih oddaj. RTV Ljubljana je že naročila aparaturo za ta pretvornik, krajevna skupnost pa bi dobila potreben jambor na Jesenicah za minimalne stroške. Skofjeloška občinska skupščina pa je TV pretvornik v Trebiji črtala iz proračuna za letoš. Občani to zelo ostro kritizirajo; pravijo da ostajajo vsa sredstva v Loki, za podeželske vasi pa se nihče ne zanima, nihče jim ne pomaga.

— at

Zanimivo predavanje

V kranjskem klubu gospodarstvenikov bo danes, v sredo, 19. aprila ob 17. uri zanimivo predavanje

**O NACIONALNIH IN GOSPODARSKIH
MEDREPUBLISKIH ODNOSIH
V JUGOSLOVANSKI SKUPNOSTI**

Predavala bo predsednica glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšičeva. Hkrati bo predavateljica ob tej priložnosti odgovarjala tudi na vprašanja, ki so ji jih poslali delovni kolektivi.

Zaradi aktualne vsebine opozarjamo na današnje predavanje vse Gorenjce, ki jih ti problemi posebej zanimajo.

Seja skupščine občine Jesenice Zazidalni načrt za Lipce

Za včerajšnjo sejo občinske skupščine Jesenice bi lahko rekli, da je bila jubilejna in poslovilna. Jubilejna zato, ker je bila to 25. skupna seja obeh zborov, poslovilna pa zato, ker se je skupščina v tem sestavu zadnjič sestala.

Na seji so obravnavali zazidalni načrt novega stanovanjskega naselja na Lipcah. Tam namerava železarna za četi graditi 1000 cenenih stanovanj. V industrijsko organizirani gradnji bi letno dogradili 200 do 250 stanovanj. Predvideva se, da bi na Lipcah stanovalo blizu 4000 prebivalcev. Glede na finančne težave, ki jih ima Železarna, je občinska skupščina priporočila odložitev gradnje vsaj za dve leti. Investitor bo moral z dograditvijo prve faze, ki obsega 500 stanovanj, zgraditi tudi naslednje objekte: za otroško varstvo, popolno

osnovno šolo s telovadnico, trgovino, mesarijo, prodajalno mleka, kruha, bife, kiosk za prodajo časopisov in tobaka ter ustrezna šolska ter otroška igrišča. Nadalje so na seji razpravljali in sprejeli predlog pogodbe o dodelitvi lovišč v gospodarjenje lovskim družinam Jesenice, »Stol«, Dovje-Mojstrana in Kranjska gora.

Po štirih letih je bil s sklepom na tej seji končan likvidacijski postopek za obrtno podjetje Lesni servis Jesenice.

J. V.

Že letos bodo začeli graditi nove objekte na Spodnjem plavžu

Gradnja oskrbovalnega, gostinskega in kulturnega centra na območju Zgornjega in Spodnjega Plavža na Jesenicah je bila predvidena v vseh do sedaj izdelanih urbanističnih načrtih na prostoru bivše bencinske črpalke na Cesti maršala Tita pri »Čufarju«. Vsebinsko in v zasnovi se je program menjal in čeprav je bil v dveh fazah že podrobneje obdelan niso za-

čeli graditi novih objektov, niti niso potrdili izdelanih načrtov.

Na ponovno zahtevo Hotela Pošte in trgovskega podjetja Rožca Jesenice za gradnjo centra so naročili za to področje zazidalni načrt.

Zazidalni načrt za center na Spodnjem Plavžu, ki so ga sprejeli na zadnji seji občinske skupščine, predvideva gradnjo gostinskega objekta z

Pred skupščino občinske organizacije RK Kranj

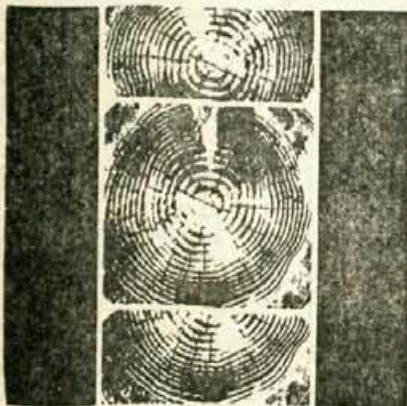
Jutri, v četrtek, bo v Kranju redna skupščina organizacije rdečega križa v kranjski občini. Delegati iz krajevnih organizacij RK in člani odbora bodo pregledali dosedanje delo in se dogovorili za program občinske organizacije RK v prihodnjih dveh letih.

V minulih dveh letih so občinski odbor in krajevne organizacije RK v kranjski občini organizirali 34 različnih zdravstveno-vzgojnih tečajev za občane, za učence PRK na šolah in za delovne organizacije. To so bili tečaji o prvi pomoči, tečaji o domači negi bolnika, o zdravi in pravilni prehrani in tečaji o osebni in stanovanjski higieni za delovne organizacije. Razen tega je bilo v tem obdobju več kot 80 zdravstveno-vzgojnih predavanj o krvodajalstvu, o raku o nalezljivih boleznih itd. Organizirali so tudi prek sto socialno-zdravstvenih predavanj za učence v šolah.

Po podatkih občinskega odbora RK v Kranju je bilo v 1965. in 1966. letu v občini 5511 krvodajalcev, ki so darovali okrog 1600 litrov krvi. V nabiralni akciji za poplavljenec v Prekmurju so probivalci kranjske občine prispevali za več kot 8 milijonov starih dinarjev oblačil, perila, obutve itd. 1966. leta smo v občini zbrali več kot 12 milijonov in pol starih dinarjev za lačne otroke in matere v prijateljski Indiji. Tako je občinski odbor rdečega križa v Kranju v obeh akcijah zbral skupaj z aktivisti RK in s sodelovanjem delovnih organizacij za okrog 21 milijonov starih dinarjev denarja in blaga.

Bilo pa je še več podobnih manjših akcij in uspehov, vendar pa že nekaj teh skopih podatkov kaže, da je bilo delo občinske organizacije RK v kranjski občini uspešno.

J. V.

SALONITNA
KRITINA,
trd in mehak
REZAN LES,
ter ostalo
stavbeno
pohištvo
SLOVENJALEC

Ljubljana
VIŽMARJE 168

Razpravljamo o kranjski kulturi (5) Skromna sredstva za ohranitev kulturnih spomenikov

Na vprašanja odgovarja direktorica Zavoda za spomeniško varstvo Kranj Olga Zupan

Dejavnost Zavoda za spomeniško varstvo Kranj obsega redno dejavnost zavodu v okviru nalog, ki mu jih narekuje Zakon o varstvu kulturnih spomenikov, in organiziranje oz. izvajanje spomeniško-varstvenih akcij na ogroženih kulturnih spomenikih. Na vprašanja o delu, načrtu, organizaciji in težavah odgovarja direktorica zavoda Olga Zupan.

— Katere so bile glavne akcije zavoda v preteklem letu?

»Lani je bila izdelana topografija spomenikov NOB na področju doline Besnice in okolice Jošta. Nadaljevala so se obnovitvena dela na Jenkovi kasarni na Zg. Jezerskem. Obnovljena je bila in prekrita s skodlami streha zvonika porušene gotske cerkve na Smarjetni gori, hkrati pa so bili pod nadzorstvom arheologa (A. Valiča) očiščeni temelji cerkvene ladje. Odkrita in očiščena je bila freska (iz leta približno 1500) na stopnišču Pavšlarjeve hiše v Kranju. Restavriran je bil gotski slikani strop pri sv. Juriju nad Bistrico. Nadalje smo nadaljevali z restavratorskimi deli na razvalinah gradu Kamen pri Begunjah, na Malem gradu v Kamniku, pri sv. Primožu nad Kamnikom, dokončana pa so bila obnovitvena dela v baročni, z Jelovškovi freskami poslikani cerkvi v Grobljah pri Domžalah. Odkrili so bile poznogotske freske v ladji podružne cerkve v Bodeščah, gotske in renesančne freske v podružni cerkvi v Brodu v Bohinju ter poznogotske freske sv. Krištofa na fasadi župne cerkve v Radovljici. Izvedena so bila restavratorska dela na freskah in arhitekturni poslikavi na kmečkih hišah na Blejski Dobravi, v Ljubnem in v Mojstrani (Spanova hiša). Na novo je bila s skodlami prekrita streha podružne cerkve sv. Petra nad Primožem, restavriran je bil fresko slikani Potočnikov oltar v cerkvi na Tunjicah, v cerkvi v Zg. Tuhinju pa je bil očiščen in utrjen novo odkriti gotski portal. Obnovili smo tudi stare obrtne izveske v Kamniku, sondirali fasade na Malstrovem trgu, v Prešernovi ulici in na Titovem trgu v Kranju itd.»

— Katere večje akcije imate v načrtu za letos?

»Omenim naj predvsem te: dokončana spomeniška prezentacija Jenkove kasarne na Zg. Jezerskem, restavriranje fresk v cerkvi v Mačah pri Predvoru, restavriranje pomembnejših portalov in starem Kranju, nadaljevanje restavratorskih del na razvalinah gradu Kamen, restavriranje v letu 1966 odkritih fresk v Bodeščah, Brodu in Radovljici, nadaljevanje restavratorskih del na Malem gradu v Kamniku, restavriranje gotskega slikanega stropa pri sv. Petru nad

Primožem nad Kamnikom in še vrsta drugih manjših akcij.»

— Zavod je medobčinska institucija. Kakšna je njegova organizacija, koliko denarja dobite letno in kako ga porabite?

»Zavod za spomeniško varstvo Kranj opravlja spomeniško službo na področju štirih gorenjskih občin: Kranj, Radovljica, Jesenice in Trzin. Te občine so zavod ustanovile leta 1962. Po pogodbi pa opravlja Zavod spomeniško službo od leta 1965 tudi za občini Kamnik in Domžale. Pri financiranju zavodov redne dejavnosti so občine — ustanoviteljice udeležene v skladu z ozirom na število in ogroženost kulturnih spomenikov in z ozirom na narodni dohodek na prebivalca: Kranj 30 %, Jesenice 28 %, Radovljica 22 % in Trzin 20 %. Občine razen tega dajejo še namenska sredstva za posamezne spomeniško-varstvene posege. Lani je zavod prejel za redno dejavnost skupaj 127.098 N din in za spomeniško-varstvene akcije 214.947 N din. Razpoložljiva finančna sredstva v letu 1967 bodo v glavnem enaka kot lani. Sredstva za osebne dohodke in funkcionalne izdatke so bila razdeljena v razmerju 1 : 3.»

— Ali ta sredstva zadostujejo za delo? Kaj bi naredili oz. kaj bi lahko naredili, če bi dobili več denarja?

»Sredstva so precej skromna, in sicer predvsem zaradi

obsežnosti nalog zavodov redne dejavnosti, še bolj pa za izvajanje spomeniško-varstvenih akcij. Skrb za vzdrževanje kulturnih spomenikov nujno narekuje zagotovitev finančnih sredstev za spomeniške akcije, za ohranitev najbolj ogroženih kulturnih spomenikov, katerih spomeniške prezentacije ne subvencionira sklad SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti in jih zato občinske skupščine pri dodelivanju denarja spomeniški službi ne upoštevajo. S tem, da letno podprejo občine na svojem področju le eno ali dve spomeniški akciji, dopuščamo, da se množica manjših, toda prav tako pomembnih in kvalitetnih spomenikov spreminja, kviri ali celo uresničuje in propada.»

— V čem so predvsem težave vaše institucije?

»Za zagotovitev kvalitetnega in uspešnega dela zavoda bo treba čimprej urediti delovne prostore, saj ima zdaj zavod na razpolago za vseh šest delavcev le en sam prostor v stavbi Gorenjskega muzeja. Hkrati z ureditvijo prostorov za študijsko in upravno delo bo nujna tudi izpolnitev tehnične opreme zavoda s sodobnimi pripomočki ter ureditev restavratorske delavnice in risalnice, kar bi omogočilo razširitev konservatorsko-tehniških možnosti zavoda.»

— Kako zavod vpliva oz. lahko vpliva na varstvo posameznih vrst kulturnih spomenikov?

»Zavodova dejavnost v odnosu na občana je pretežno družbena služba s poudarkom na njeni upravni funkciji ohranjanja kulturnih spomenikov (inventarizacija, dokumentacija, valorizacija, register, nadzor nad stanjem spomenikov, sodelovanje pri izdajanju lokacijskih odločb

in gradbenih dovoljenj, soglasij, prepovedi in drugih službenih aktov, analize, elaborati in spomeniško-varstveni programi), po drugi strani pa s poudarkom na izvajanju spomeniško-varstvenih del. Občan je kot imetnik kulturnega spomenika dolžan najtesneje sodelovati s spomeniško službo, kot uživalec kulturnih dobrin pa je zainteresiran, da spomeniška služba ohrani in usposobi čim več spomenikov kulturne preteklosti v njihovi funkciji kulturnega spomenika kot pričevalnega dokumenta kulturne ustvarjalnosti (kadar so prezentirani samo kot kulturni spomeniki), lahko pa v drugi funkciji, ki poleg likovne pričevalnosti združuje tudi uporabnost (gospodarsko, turistično, rekreativno) funkcijo.

Specifika kulturnega fonda na Gorenjskem je precej raznolika, čeprav poleg najpomembnejših spomenikov srednjeveškega stenskega slikarstva, gradov in meščanske arhitekture prevladuje ljudsko stavbarstvo z bogato oblikovanimi arhitektonskimi členi (portali, okna itd.) in značilnimi domačimi materiali (predvsem les). Vse to in pa izredne lepote alpske pokrajine ustvarjajo materialno osnovo za izkoriščanje v turistične in rekreativne namene. Kulturna vrednost spomeniškega fonda je neprecenljiva, saj je Gorenjska že od nekdaj veljala za eno izmed najbogatejših področij. A. Triler

Ure pravljic ne samo v Kranju

V prihodnjih dneh bo Prešernovo gledališče Kranj gostovalo po različnih večjih krajih v kranjski občini: urami pravljic, otroško igrice Kekec in Mojca ter 2 dramskim delom Agate Christie Mišnica. Gostovanja je gledališču omogočil občinski sindikalni svet Kranj iz sredstev, ki jih zaposleni plačujejo kot sindikalno članarino; ta denar bodo porabili predvsem za prevoze. Menijo namreč, da je veliko članov sindikalnih organizacij v kranjskih podjetjih doma izven Kranja, kjer podobnih prireditev ni, zato bodo gostovanja nedvomno dobro sprejeta.

Z igrice Kekec in Mojca bodo gostovali v Predosljah (17. aprila), Dupljah (17. aprila), Mavčičah (20. aprila), Goricah (20. aprila), Strazišču (5. maja) in Naklem (5. maja). Uro pravljic bodo prikazali otrokom v Strazišču (5. maja), na Kokrici (21. aprila), v Cerkljah (24. aprila), na Jezerskem (21. aprila), v Senčurju (4. maja) in v Podbrezjah (26. aprila). Program gostovanj z Mišnico še ni točno določen; gostovali bodo v Predvoru, na Kokrici, v Predosljah in drugje. — a

Pogovor s tajnikom občinskega sindikalnega sveta v Kranju Slavkom Kalanom Sindikalna vodstva se preveč zapirajo...

Občinski sindikalni svet v Kranju je minul mesec organiziral na Jezerskem seminarje za novo izvoljene predsednike in tajnike sindikalnih organizacij. Seminarjev so se udeležili predstavniki sindikalnih vodstev iz industrije, storitvenih dejavnosti in družbenih služb. Zato smo izkoristili priložnost in zaprosili tajnika občinskega sindikalnega sveta v Kranju Slavka Kalana, da nam pove nekaj o seminarjih in o vlogi sindikata v sedanjem obdobju.

Kakšen je bil namen seminarjev, ki jih je občinski sindikalni svet organiziral minul mesec?

Na vseh treh seminarjih smo želeli predsednike in tajnike usposobiti za nadaljnje delo in jih seznaniti z vsebino, metodami in oblikami dela sindikalnih in drugih družbenopolitičnih organizacij v delovnih organizacijah. Zato smo jih seznanili z nekaterimi stališči občinskega sindikalnega sveta

pri uresničevanju gospodarske in družbene reforme. Namen seminarja pa je bil tudi, da se ljudje med seboj spoznajo in izmenjajo izkušnje, ki so si jih pridobili v dosedanjem delu.

Katere pomanjkljivosti so najbolj pogoste pri delu sindikalnih vodstev?

Na raznih sestankih, posvetovanjih, sejah samoupravnih organov itd. nekateri preveč zagovarjajo le svoja stališča. Izvršni odbori se največkrat zapirajo v ožek krog, to pa člane sindikata največkrat odvrača od organizacije. Prav tako predračuni največkrat niso usklajeni s programi dela sindikalnih organizacij.

Kaj naj bi delale sindikalne organizacije v tem obdobju?

Naloge sindikalnih organizacij izhajajo pravzaprav že iz njihovih programov. Menim pa, da bi organizacije v tem času morale obravnavati standard zaposlenih, izboljšanje dela v sindikalnih

V nekaj stavkih

KRANJ: razstava slik na steklo — Danes popoldne ob štirih (19. aprila) bodo v galeriji v Mestni hiši v Kranju odprli razstavo »Ljudske slike na steklo na Gorenjskem«, ki jo je pripravil Gorenjski muzej v Kranju. O razstavi bomo še poročali.

KRANJ: gostovanje Lutkovnega gledališča iz Ljubljane — Danes (19. aprila) bo v Kranju v Prešernovem gledališču gostovalo Lutkovno gledališče iz Ljubljane s tremi predstavami: Simončić — Prešički (za predšolsko mladino), Grabowski — Volk in kozlički (za otroke do 3. razreda osnovne šole) in Machado — Mali strah Bau-bau (za vsa mladino). Ob desetih dopoldne bo predstava za kranjske vzgojne varstvene zavode in posebno šolo, ob treh popoldne za vse šole in za posebno šolo, ob petih pa za vse šole in še za izven. Upajo na številno udeležbo, saj so lutkovne predstave v Kranju redkost.

KRANJ: tretji glasbeno baletni večer — V četrtek (20. aprila) ob 19. uri bo kranjska glasbena šola v sodelovanju z baletno šolo izvedla že tretji glasbeno baletni večer v letošnji koncertni sezoni. Koncert bo v dvorani delavskega doma v Kranju. Koncertni program bodo izvajali mladi pianisti: Mirjana Berjak, Mojca Bunc, Mirica Govekar, Arne Maučič, Mira Rozman, Drago Seliskar, Sanja Simić, Jasmina Zupančič, violinista Tatjana Medveček in Andrej Ogris, violončelistka Irena Markelj in solopevki Berta Ambrož in Helena Sodnik. Baletna skupina bo izvajala dva plesa na glasbo J. Straussa: Trič - trač in Jericho. Koncertni spored bo zaključil godalni orkester z E. Griegovim II. stavkom iz suite »Peer Gynt« in Webrovim Koncertinom za klarinet in orkester. Klarinet solo bo izvajal Vinko Sorli.

Pred nedeljskimi volitvami Turizmu ustrezno mesto

V 52. volilni enoti, ki zajema severovzhodni del kranjske občine, kandidira za poslanca v republiški zbor republiške skupščine Franc Puhar-Acl. Ker je kranjskim občanom tov. Puhar znan, saj je že dolga leta eden najvidnejših družbeno-političnih delavcev na Gorenjskem, ga ni treba posebej predstavljati. Zaprošili pa smo ga, naj bi nam ob tej priložnosti odgovoril na nekaj vprašanj v zvezi s turizmom. Razgovor objavljamo v celoti.

Zakaj je v srednjeročnem družbenem planu občine Kranj (1966 — 1970) turizem dobil prvo vlogo?

Mislím, da je v Kranju predolgo prevladovala miselnost, da je njegova razvojna pot edino v industriji. Če upoštevamo geografski položaj Kranja, potem vemo, da je lahko Kranj tudi turistično mesto. Skozi Kranj se valijo reke motoriziranih turistov, saj zajema to področje prelaz v Ratečah, Podkorenju, Ljubelju in na Jezerškem vrhu. Samo mesto — zlasti staro zgodovinsko jedro, še posebej pa okolica dokazujejo možnosti razvoja letnega in zimskega turizma. V tem so komparativne prednosti našega lokalnega gospodarstva. Zač smo zamudili ugodnejše čase in bo težko dohiteti zamujeno, saj živimo v obdobju najtežje kreditne situacije. Ne glede na to pa je enkrat treba začeti in bo sicer poznala odločitve občinske skupščine velika opora pri realizaciji programa.

Ali že obstoja program razvoja turizma in kakšen je?

Program je že izdelala občinska skupščina pretoklo leto. Letos je doživel že določene spremembe z ozirom

organizacijah, nagrajevanje po delu, reševanje proizvodnih vprašanj, medsebojni odnosi, izobraževanje in seveda šport ter rekreacija.

Je res, da se sindikat včasih bolj zavzema za stališča vodstev delovnih organizacij kot za samoupravne pravice delavcev?

Res je, da so stališča sindikata velikokrat enaka stališčem vodstev. Tako je odgovorilo tudi 56 odstotkov anketirancev v anketi, ki smo jo izvedli. Vendar pa 20 odstotkov anketiranih meni, da ta stališča niso enaka stališčem vodstev. (24 odstotkov pa stališče sploh ne pozna.) Mislím pa, da je prav, če sindikat podpre stališča vodstva in organov samoupravljanja, če so koristna za delovno organizacijo in delavce. Kar dar pa niso, je dolžnost sindikata, da opozori na posledice, ki lahko nastanejo.

Kaj pričakujete od seminarjev?

Seminarjev se je udeležilo 84 predsednikov in tajnikov in članov izvršnih odborov iz 76 sindikalnih podružnic. Zato lahko pričakujemo, da se bo delo sindikalnih organizacij v delovnih organizacijah še izboljšalo.

A. Z.

na težnje stvarnih nosilcev investicij. Program je obsežen in v glavnem zajema razvoj petih turističnih centrov v občini. Med te sodijo: Kranj mesto, Kranj rekreacijski center Rupa, Preddvor, Jezerško in pa seveda Krvavec.

Za posamezno od navedenih središč so v prvi fazi predvidene sledeče gradnje:

Kranj mesto — gradnja novega hotela B kategorije. Ta investicija je prva v prioritetenem programu, saj moramo Kranju kot središču in izhodišču turizma za ta bazen dati osnovo. Vemo pa, da imamo v mestu manj posteljnih kapacitet kot pred vojno, ko o takem razmahu turizma še slutiti nisimo. Kranj poleg prehodnih in stacioniranih turistov lahko postane tudi kraj različnih prireditvev. Ena od teh je že določena — mednarodni festival filma pod naslovom »Film in šport« — torej postaja celo filmsko mesto.

V Preddvoru je v prvi vrsti treba urediti jezero in dozditi sodobne posteljne kapacitete, urediti kopališče, igrišča, kamp itd. Z ozirom na lego in izredno lepo prirodno okolico je razvoj turizma v Preddvoru vsestranski.

Jezerško — je poleg letnega treba oživiti še zimski turizem, kar se da doseči s postavitvijo manjših žičnic. Zasedba pa se mora povečati, kar se da doseči s popularizacijo kraja kot zdravstvenega področja za očesne bolezni. Klimatski pogoji so menda v srednji Evropi najugodnejši. Perspektivno pa je na Jezerškem treba odpreti ledenik »Ledine«, kjer je možno ustvariti osrednji jezerško športni center, ki bi služil celo poletje.

Rekreacijski center na Ovčanu je daljnosežna investicija, ki pa se postopno lahko izvaja in sproti koristi. Na tem področju bi ob novi cesti Ljubljana — Naklo zajeli največ potujočih turistov, saj bi bil to eden največjih kampov pri nas in opremljen z vsemi objekti, ki turistu nudijo rekreacijo.

Krvavec je najbolj boleča točka, ker je po svoji logi, klimatskih razmerah, prostornosti smučišč in bližini Ljubljane najbolj interesantno smučišče pri nas. Seveda pa je treba odpreti področja planin Jezorca, Križ, Kržišče, kar se da doseči z gradnjo novih žičnic. Na Krvavecu je nujno treba rešiti vprašanje vode, kar je osnova vsakega razmaha turizma. Najbolj boleče pa je vprašanje

dostopa, ker vsako povečanje kapacitet na vrhu še bolj zaostre in postavlja v ospredje dostop. Tu obstojita v glavnem dve možnosti — ob sedanji sedežnici zgraditi še eno z večjo kapaciteto. To bi bila hitra rešitev, čeprav verjetno ne bi bila trajna. Trajna pa je prav gotovo samo z izgradnjo ceste do Gospinca. Kdaj bo do take realizacije prišlo je težko reči, napor pa morajo biti usmerjeni na to, pa čeprav se realizacija časovno nekoliko odmakne.

To so le skope — najbolj pomembne postavke programa razvoja turizma v občini. S tem bi ustvarili šele tisto bazo turizma, da bi se kapacitete izkoriščale, s tem pa

bi tudi dosegli, da se to področje vključi v širše sodelovanje.

Kakšna turistična organizacija pa bo izvajala tako obsežen program?

Dosedanja razdrobljenost gostinsko turističnih organizacij prav gotovo ni mogla prevesti na sebe takega programa. Za enkrat je doseženo to, da so gostinsko turistične in prometne delovne organizacije ustanovile svoje podjetje za razvoj turizma. Tu se ne gre za klasično integracijo, ampak bolj za integracijo turistične misli in kapitala. Ustanovitelji imajo v tem svoje pravice pa tudi dolžnosti, sicer pa ohranjajo svojo samostojnost. Prav go-

tovo bo v to organizacijo potrebno pritegniti še vse tiste delovne organizacije, ki imajo karkoli skupnega s sodobnim turizmom. Tu predvsem mislim na trgovino. Seveda pa resno računamo tudi na sodelovanje industrije, ki bi lahko del svojih sredstev nalagala v izgradnjo turističnih objektov. Pri zbiranju kapitala se ne bi smeli omejevati samo na področje kranjske občine, ampak tudi izven nje.

Sedanji program predvideva približno 7,5 milijard S din investicijskih naložb. Od sredstev, ki se bodo vsako leto dala pridobiti in od kreditnih pogojev pa je odvisno v koliko letih bo ta program realiziran.

Pogovor s kandidatom za odbornika jeseniške občine France Žvan:

ZIVLJENJE NI KABARET, ZATO POLITIKO NE MORE VODITI KLUB HUMORISTOV

Sekretarja občinskega komiteja zveze komunistov Jesenice tovariša Franca Žvana ni potrebno posebno predstavljati, saj ni Jeseničan, ki ga ne pozna. Ker mi je znano, da Žvan ni samo dober politik, ampak tudi odlični šaljivec, sem mu postavil naslednje vprašanje:

»Ali je lahko v tem muhastem aprilskem vremenu tudi najin pogovor malce aprilski?«

»Če so tudi bralci aprilsko razpoloženi, lahko začneva!« mi je odgovoril.

POLITIČNI DELAVCI SO VIDETI VSI RESNI, ZATO ZELIM SLIŠATI TUDI DRUGO STRAN ZVONA; KAJ JE PO TVOJEM MISLJENJU RESNEGA IN KAJ SMEŠNEGA V ZIVLJENJU JESENISKE KOMUNE IN NJENIH OBČANOV?

Mislím, da bi bilo nemogoče voditi kakršnokoli politiko, ki bi ji načeloval kak klub humoristov. Saj je življenje resna stvar in ne kabaret. Zato ne kaže biti peresen ob resnih problemih in ob resnem delu. To pa seveda ni razlog, da bi se ljudje, ki opravljamo nevhvaležna opravila političnih profesionalcev ne smeli nikdar smejeti. Tudi mi se radi smejemo, če se imamo čemu smejati. V našem jeseniškem življenju je zadnje čase toliko resnega, da za humor in komiko ostaja bore malo časa, kvečjemu vsak dan naletimo na marsikaj tragikomičnega. Če bi ti pripovedoval o vseh teh rečeh, bi se naju bralci naveličali. Naj ti jih navržem samo nekaj! Vsi vemo, da nastajajo vse naše dobrine samo v neposredni proizvodnji in da je vsak dinar treba ustvariti. Kljub temu pa jemišmo stvari površno. Že na začetku leta, ko sprejemamo družbeni plan in proračun, se nam zdi, kot da je pred nami že ustvarjeni denar. Vedeti bi morali, da ga še nihče ni ustvaril. In potem se dogaja, da hočejo prosvetni delavci iz predvidenega denarja več, golob pa je medtem še visoko na drevesu. Zelo resno se dogovarjamo o gradnji novega satelitskega naselja z nekaj sto stanovanji na Lipcah. Natančno ve-

mo, kako bodo stvari tekle, le denarja nimamo. Pa tudi to vemo, kako velika vlaganja bodo potrebna, če bomo hoteli Lipce tako komunalno urediti, da bo življenje tod prijetno, obenem pa imamo naselje na Plavžu že desetletje neurejeno. Radi bi imeli urejeno mesto in pogosto delamo primerjave z Velenjem, ne moremo pa se spoznameti, kako bomo gradili prihodnje desetletje, da bo tudi pri nas lepše kot je sedaj. Med takšnimi dilemami se lomi naša stvarnost in ob tem je dovolj resnega in tudi dovolj takega, čemur se včasih človek trpko nasmeje.

ZA KOLIKO SE BO V TVOJEM MANDATNEM OBDOBJU V OBČINI POVEČAL ZIVLJENJSKI STANDARD IN ZA KOLIKO BREZPOSELNOST?

Od mene ne želiš nič več in nič manj kakor to, da bi bil prerok. Biti prerok, pa je od nekaj nevhvaležno opravilo in se obnese le v primeru, če znaš izreči svoje napovedi dovolj dvoumno. In ker sem pristaš jasne, nedvojnemne besede, bi se res izpostavljal prehudi nevarnosti, če bi pristal na prerokovanje. Jasna beseda, kakor jo jaz lahko zastavim, pa je tale:

Standard bo v globalni podobi odražal rezultate našega dela. Če bomo dobro delali, bomo dobro živeli. Zato imamo vse možnosti.

Ne predvidevam porasta brezposelnosti in mislim, da jo lahko temeljito zajezimo. Seveda tudi na brezposelnost ne kaže gledati skozi očala socialističnega romantika. V naši občini je bilo konec prejšnjega meseca zaposlenih

12.200 ljudi. Evidentiranih ljudi, ki iščejo delo, pa je bilo 288. V času po 31. juliju 1965 je naraslo število ljudi, ki iščejo delo za 159. Brezposelnost, ki znaša dober pol drugi odstotek, še ni znak za preplah. Kljub temu pa bi bilo zelo napak, če bi bili do tega, zaenkrat manj pomenjena pojava, brezbrizni. Či bodo uspeli nekateri projekti, za katere so se odločili posamezni delovni kolektivi, upam celo, da bomo imeli čez štiri leta znatno višje število zaposlenih zlasti žene.

JESENICE IMAJO NABOLJŠE HORTIKULTURNO DRUŠTVO V SLOVENIJI, TODA S ČISTOČO MESTA SE JESENICANI NE MOREJO POHVALITI. KAJ BOSTE UKRENILI?

Res je. Takšno hortikulturno društvo, kakršno je naše, mnogo pomeni. Mislím, da njegovi pionirski naporji morajo obroditi sadove in da bodo Jesenice v doglednem času tudi glede na zunanjo ureditev videti drugače, kakor sedaj. Seveda pa hortikulturno društvo samo ne more narediti tega, da bi bile Jesenice po vseh plateh urejene. Spremeniti moramo odnos do javne snage. Izdatnejše rezultate bodo morale pokazati šole v vzgojnem delu mladine. Menim, da bi tudi organi javnega reda morali uporabljati sredstva vzgoje in sankcij proti osebam, ki jim videt mesta ni mar. Odveč je tarnanje, kako je drugod lepo, na Jesenicah pa ne. Nič nam ne koristi, če primerjamo Novo Gorico z našim mestom, saj že klimatski pogoji ne dovoljujejo takšnih primerjav. Če bi pri nas lahko namenili tistih 30 milijonov, ki jih dajemo vsako leto za čiščenje snega, za javne nasade, bi se to najbrž izdatno poznalo. In če tega izdatka v Novi gorici nimajo, ga pač lahko namenijo parkom in zelenju, morda tudi čistoči ulic. Delati moramo v okviru naših domačih možnosti in v naših domačih jeseniških razmerah.

Jože Vidic

ohcet v Britofu

O polnoči so fantje prignali kamelo. Sestavljali so jo trije fantje; prvi je imel v roki škorenj za glavo kamele, drugi in tretji sta bila sklonjena, vsi pa so bili pokriti z veliko plahto (cerado). Fant, ki je bil napravljen v Indijanca, v roki pa je imel lesen tolkač ali sekuro, je kamelo prignal v hišo; ustavili so se tako, da je bil zadnji konec kamele med vrati. Fant je zatrjeval, da kamela veliko ve, npr. kaj se bo v zakonu zgodilo, ali ima nevesta ženina rada, koliko otrok bo sta imela itd. Starešina se je potem odločil, da jo bo kupil, in sicer le za meso, koža naj pa ostane fantom. »Zgihali« so za škap krvi (vina), ki pa jo bodo dobili potem, ko bodo kamelo pobili. Ubili so jo tako, da jo je vodja mahnil s tolkačem po glavi. Tisti hip pa so jo vsi trije fratje pohisali ritensko v vežo, v hiši pa je ostala samo koža.

Po tej ceremoniji je šla ura že na eno. Teta je vzela nevesti veneč z glave in ji

dala nekaj naukov za bodočnost, fantje pa so zapeli ganljivo žalostinko, ki je marsikomu priklicala solzo v oči. Svatba je trajala do ranega jutra ali celo do kosila naslednjega dne. Da pa niso postali zaspani, so poskrbeli fantje: če je nevesta sedela sama, je brž nekdo smuknil pod mizo k njej, drugi pa k družici, če je drug kam šel. In fant se ni prej umaknil, dokler mu ni ženin (ali drug) nekaj malega plačal. Razni zabavni prizori in šale so se potem vrstile do jutra: mletje moke (mlin), brižje, brušenje, gledanje zvezd skozi rešeto itd. Ženin je dal nekdo v žep tudi »špulo cvirnas«; ko je šel plesat z nevesto, je en konec hitro potegnil ven in z vrtenjem priplu stala se v sukanec oba tako zamotala, da sta se komaj rešila. Če se ni bilo dovolj šale, je harmonikar povabil vse, naj gredo ven, češ, da jim bo pokazal nekaj, kar še niso nikoli videli. Zunaj so se morali postavili v vrsto, prijeti drug drugega za ramena in potem so za godcem hodili po vrtu gor in dol, okrog dreves itd., potem

pa jih je godec vprašal, če so še kaj zaspani in če so kaj takšnega (skupinskega sprehoda med drevesi) že kdaj videli. Na ta način je godec »prezračil« tudi vse, ki niso hoteli od mize, češ, da ne plešejo itd.

Sledil je ples pouštertane, pri katerem smo se zelo nasmajali, šale, pletenje koša, košnja sena in brušenje kose, plesi štajariš, topierana polka in ta potrkana polka itd. Na vrsto je prišlo tudi fotografiranje, katerega ključek je bil — fotografija osla. Vseh teh šal, ki smo se jim zelo nasmajali, se zdaj niti več ne spominjam.

Ker je bila ohcet, ki jo opisujem, velika, ni bilo treba s krožnikom posebej pobirati denarja med svati za nevesto, kuharico in godce, kar je bilo v navadi na manjših ohceti. Približno se je izračunalo, koliko stane hrana, potem pa so deločili, da vsak plača po 120 ali 200 din. Plačevali pa so samo svatje, »furmani« in bavarji ne, saj smo imeli že prej dosti stroškov z okraševanjem konj in vozov.

Po ohcetni noči se potem vse dopoldne, do kosila, vozi pogaja. Vozniki, ki so bili še pri moči, so napregli koenje v kočije ter s svati, pogajo in harmonikarjema odbrzeli skozi vasi Mile, Visoko, Luže in Senčur nazaj v Britof. Ustavili so se seveda v vsaki gostilni, ki so bile tedaj v teh vaseh. Pogajo so nesli v gostilno, potem pa pili, plesali ter vriskali. Precej skrokani so se opoldne pripeljali zopet domov na ženinov dom, kuharica pa jim je tačas pripravila kosilo. Po kosilu je starešina vzel pogajo iz jerbasa, jo postavil na mizo in zrezal na toliko kosov, kolikor je bilo svatov. Vsak je dobil svoj kos, jerbasa pa sta dobila ženin in nevesta. (Če so bili vsi svatje zato, so pogajo lahko pojedli tudi že dopoldne med potjo, ko so se ustavili v zadnji gostilni.)

Navada je bila (in ohranila se je do današnjih dni), da sta šla teden dni po poroki nevesta in ženin oz. zdaj že žena in mož z drugom ter družico, teto, starešino in

harmonikarjem v goste na nevestin dom, da so se še zadnjikrat skupaj dobro imeli, pogovorili itd. Drug in družica pa sta morala biti še pol leta prijatelja, vendar samo prijatelja, nič več.

Stanko Bučan
Britof

Pogovor z bralci

-V prihodnji številki Glasa bomo v tej rubriki začeli objavljati zanimiv članek Joža Ambrožiča s Poljšice pri Gorjah o ZVONČARSTVU V GORJAH IN OKOLICI. Ambrožič je vse lepo in natančno opisal, še posebno zanimivo in pohvale vredno pa je to, da je svoj sestavek bogato ilustriral s skicami, ki prikazujejo izdelane zvonce, proizvodni postopek, orodja pri delu itd. Narisal je tudi tloris fužine, v pismo pa je priložil tudi reklamni papir z glavo »Izdolovalnica kravjih zvoncev, Alojz Jan, Višelnica, p. Gorje pri Bledu«. Vse skice in risbe bomo med tekstom v nekaj nadaljevanjih tudi objavili.

A. T.

razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

ina

22

dokler bi ne zvedel, ali ne. In ko bi zvedel, kaj postati njen. Ljubil jo in ona bi osrečevala žena ob njem, kakor je obravn nič manj, kakor jo, kakor da bi bil mož med njimi, ki se ne bodo že prepričan, da se bo

daljavi. Če bo sama, kaj in se odločila zanj. Delal bi. Skrbel očima človeka, ki je

Lehmann.

kakor mož. Kdo ve, nasoda naklonjena in bi ranj, če bi njeni novi mlad sin.

matil

otrok tudi sebe in so otroci skoro vselej, ta sama in bi se hotela in matere.

zopet ne zave, da nato moral odgovodati, ubolela v neozdravljivo

liste in roma s foto- ki mu je križala pot sknila in ga spremenila gala ogenj ljubezni na mladost in jo ugasnil

brez haska.

Vrstijo se razglednice Graza, Trsta... To je Miramar. Plaža proti mestu. To je ulica, kjer je stanovala, ko sta se z možem preselila v Trst. To je družina strojnika Bajberla.

Mornar?

Da, mornar! Srečna družina! Toliko sveta je obplul! Toliko krajev videl! Tolikokrat je bila žena sama, a je znala svojo samoto spremeniti v ljubezensko pričakovanje kakor kako dekle, ko pričakuje fanta in šteje dneve do snidenja. Z vsakim dnem bliže pričakovani dan! S slehernim dnevom bolj razcvetela sreča na njenem obrazu! O, tadva sta se ljubila, da jima je človek lahko zavidal njuno ljubezen in srečo. A danes? Mož je bil med mornarji v Kotoru, med kotorskimi uporniki, in čaka zdaj v zaporu na sodbo. Kakšna bo, si gospod Lehmann lahko misli, pojasnjuje Stefi fotografijo, ki je Lehmann sploh ne gleda.

In to je Innsbruck! Innsbruck iz leta 1909! Innsbruck, ki je takrat slavil šestdesetletnico vladanja pokojnega cesarja! Od tu nima nobene svoje fotografije, pripoveduje Stefi, ne da bi povedala, da jo je v to mesto prineslo možovo kesanje po njegovem prvem pobegu in kraji prihrankov, ki jih je hranila za otrokovo prihodnost. Pa'bi mu tako rada pripovedovala o vsem; o vsej svoji nesreči. »Wieder Triest?«

Da, zopet Trst. In to je hiša, kjer sta takrat stanovala. Lepo komfortno stanovanje! Neki slovenski trgovec, ki se je preselil v Split, jima ga je dal v najem. Bili so lepi časi. Mož je bil korektor. Dobro je zaslužil. Tako lepo še nikoli ni živel.

»Dumo?«

Da, Devin. Devinski grad, fotografiran s plaže pod Sesljanom. (O, ali ni zadnjič sanjala o podobni plaži? Bila je gola. Gol možki ji je podal roke in jo potegnil k sebi. In ta možki je bil on, Fric. »O bog, kaj bi rekla, ko bi mu povedala?« Stefi zardi. Kako lepo je to poleži! Kako prijetna plaža! Kako prijetno je plavati ob obali vse do rtiča ali še dalj do neke skale, izdolbene kot velika odprta školjka! Tja se lahko človek umakne, če se hoče sončiti sam in kjer... (še bolj zardi, ker ji je skoro zdrknilo z jezika, da se tam lahko človek razgali do gola, ker je skala daleč in jo doseže lahko samo odlični plavalec.)

Kakšen mogočen grad! Kdo bi si mislil ob sedanjih ruševinah? Ruševinah? Od kdaj v ruševinah? Ni opazila zadnjič?

Ne, ničesar ni opazila. Čudno? Le kaj je gledala?

Prah je bil, pa je zapirala oči, meni Lehmann.

Da, seveda prah! Vse je v ruševinah, bi mu najraje rekla. Tam je videla tisto rdečelasko, ki je spremenila v svoje ruševine Francovo ljubezen, a Franc zaradi rdečelasko še njeno.

To bi rada povedala Lehmannu, pa tudi o svojih sanjah, ki se

bodo morale prav tako spremeniti v ruševine, ker jo priklope zakon in ker je stara, stara, za tega človeka tu prestara.

Ali še ne bo teh prekletih podob konec?

Najraje bi zaprla album, ki ga je sama prinesla, da bi obdržala Lehmann vse do trenutka, ko bo moral iti, nesrečni suženj vojske. Zdaj pa jo prav ta album razgalja in spominja Lehmann, da je poročena, pripeta na verigo zakona, a še na težjo verigo let, teh petih let, ki jih ima več kakor tale fant.

Da, fant! Saj je možki pri petindvajsetim in še celo tik pred tridesetim letom še vedno fant vsaj v dekliskih očeh, medtem ko je žena v tridesetem letu lahko samo še žena, četudi kaže ali skuša kazati dekliski videz. Ali ji ni tega že zadnjič očitala Marija, ker se je oblekla po modi, po Marijino celo nespodobni za dekleta, kaj šele za ženo, ki gre v trideseto leto.

In to najbrž prav ob listanju albuma občuti tudi Lehmann, ko roma po cestah njenih let v mesta, kjer je puščala svojo mladost in ki so jo vselej poslavila na novo razcestje ali pravilneje na razcestja njenega žalostnega romanja, ki so jo pripeljala vedno znova v staro nesrečo.

O tej nesreči bi morala pripovedovati temu fantu, ne pa se zapirati za smehljaje na njenih slikah, tej narejenosti, s kakršno se je postavljala pred fotografski aparat in s to narejeno »srečo« potem osrečevala domače, da bi jih čim manj prizadejala s svojo nesrečo in jim poleg njihovih lastnih bremen prtila na njihove duše še svoje.

»Ti si tako lep, tako čist, tako dober! Ti me osreči! Lahko bi me osrečil,« bi mu rekla in ga prosila, naj ne zameri v ljubezni in v življenju nesrečni ženi.

Pa mu ne bo rekla. Ne zato, ker bi jo bilo sram, da bi se ponižala kot ženska, marveč zato, da bi ga ne onesrečila. Obremenjena s svojo nesrečo bi mu postala zares prinašalka nesreče, kakor jo je po krivici krstila penzberska pošast, češ da je onesrečila njenega sina, čeprav ga je tista lepa, danes že mrtva rdečelaska in Franc, obremenjen s svojo ljubezensko nesrečo, je prišel k njej, ki ga je ljubila, prišel morda samo po uteho k tolažnici, prav tako kakor bi rada zdaj ona utehe za prevarano ljubezen in življenjsko srečo od tega mladega in že na pogled dobrega in nepokvarjenega človeka, ki zdaj roma z njenimi fotografijami v Graz pred tistim nesrečnim predhariberskim božičem, v Graz, kjer jo je že prvi dan opsovala z vlačugo sodnikova vdova in jo dolžila, da je spala pri njenem »slikarju«, ne da bi vedela, da je ta »slikar« Franc njen mož, ki ga ni bilo sram občeovati z ovodvelo staro pohoto, »slikar«, ki je prišel iz Opatije, kjer je živel od velikodušja svoje bogate vlačuge in ki ga je vlačuga potem odložila v Grazu skupaj s sodnikovo vdovo, kateri ga je naprtila že v Opatiji.

O, d'nes ji je vse to jasno! Jasno že tri leta!

Hiša pesnikove smrti

Preden nas bo pomad spet zvalila na pota po Prešernovih stopinjah — iti moramo še v Buščevo vas pri Sentjerneju, k domovanju »doktorja Fausta« pod Smarno goro, v moravsko dolino pa na Ježico, v Borovnico in v Leše — naj zapišemo še historiat hiše pesnikove smrti v Kranju!

Ze zadnjic smo pisali o historiatu Prešernovega spomenika v našem mestu, zato bo kar prav, da se zato sedajle tudi nekako opravičimo: te stvari pišemo zato, da se tok dogodkov kdaj ne pozabi. Lističi in beležke v arhivih se kdajpakdaj res rade izgube — v časniku objavljen zapis pa je le manj podvržen izgubi, kajti časnike hranijo vse naše študijske knjižnice in mnogi posamezniki — arhivske beležke pa so se v naši zgodovini že čestokrat izgubile, po nemarnem ali zaradi višje sile.

Za poznejše generacije pa bo gotovo zanimivo zvedeti kak več o historiatih stvari, ki so bile posvečene pesnikovemu spominu. Tej evidenci naj služi tudi ta zapis.

NASELITEV V KRANJU

Cprav je Prešeren svoje pravne študije na Dunaju dovršil z najboljšim uspehom in se je tudi potem, kot odvetniški koncipient, izkazal za prav sposobnega in izvedenega jurista, je moral vendarle celih dvajset let čakati na dodelitev samostojne advokature.

Na jesen l. 1846 je končno le uspel. Ni pa dobil mesta v Ljubljani, pač pa je imel na voljo Novo mesto, Postojno in Kranj. Novo mesto zanj ni prišlo v poštev, ker ni poznal ondukajšnjih razmer. V Postojno pa bi šel, če se le ne bi v zadnjem hipu odločil za Kranj. Torej se smemo zahvaliti le prijaznemu naključju, da sta se potem Kranj in Prešeren tako tesno povezala...

Biti je moralo kak dan ob koncu septembra ali pa v začetku oktobra — natanko za dan, žal ne vemo — leta 1846 ko so pripotovali iz Ljubljane v Kranj: novi, hkrati tudi prvi, kranjski odvetnik doktor France Prešeren, njegova priletna sestra Katra, da bi mu gospodinjala in še ne dvajsetletni Andrej Rudolf, nezakonski sin pensikovoga pobratima Andreja Smoleta. Mladega Rudolfa je pesnik izbral za prvega pisarja v svoji advokatski pisarnici.

Stanovanje in prostore za pisarno je Prešeren najel v stari meščanski hiši na Zgoranjem trgu št. 182 (po katastru Mesto 181), danes je tu Prešernova ul. 7. Izbral si je to hišo zato, da bi mu bilo bližje k uradom, ki so bili tedaj vsi na soednjem Glavnem trgu.

Hiša, ki si jo je pesnik izbral za svoj kranjski dom, je še danes najzelo zanimi-

va, ker razne prezidave tokom stoletja le niso mogle povsem zabrisati vseh značilnosti stavbe z mnogimi poznogotskimi gradbenimi elementi. Lahko bi celo rekli, da spada hiša, ki si jo je Prešeren izbral za svoje domovanje in v kateri je pozneje umrl, med najbolj znane zidane in tipične primere zidane meščanske arhitekture. Če ji želimo določiti približno starost, smemo govoriti vsaj o 500-letni njeni zgodovini.

V l. 1846 je bil lastnik hiše trgovec Franc Mayr. Sam pa v njej ni stanoval, pač pa jo je oddajal v najem. V Prešernovih kranjskih dneh je imel v spodnjih prostorih hiše švicar Florian Pua malo kavarno, zgoraj, v prvem nadstropju, v stavbi s pročeljem na današnje Prešernovo ulico, pa je imel pesnik stanovanje za sebe in sestro Katro. — V prostorih prvega nadstropja hiše, s pročeljem na današnje Tavčarjevo ulico, je bila Prešernova advokatska pisarnica.

Sicer je Prešeren prijazne krčme dosti bolj obrajal kot puščobne, zakajene kavarnice — a pričevanje pesnikove nečakinje Mince Vovkove govori, da se je stric kdajpakdaj le zadrževal tudi v Puni kavarnici, ki je koncem koncev bila tako pri roki.

Minca je pripovedovala: »Jaz sem dohtarja največkrat v kafetariji dobila. Enkrat, se spominjam, gori in doli so hodili. Pa rok so držali v žepih obe — tisto navado so imeli — Gospod stric, sem rekla, domu pojdite! — Ali so tota rekli, me je vprašal. Da! — Nato so se obrnili k tam zbranim drugim gospodom, ki so notri bili in rekli: Da, da, prišli bodo časi, ko se bo Kranjec eramoval materinega jezika! — Potem sva šla pa gor.«

Florian Pua je vodil kavarnico do svoje smrti l. 1860. Obrt je za njim prevzel Kristian Geiger, o katerem bo kdaj tudi morala steči beseda. Snaha njegova, častitljiva gospa Marija Geiger, še živi v Kranju in ulegnila nam bo gotovo povedati kaj o rodbinski tradiciji.

Potem, po odselitvi Geigerjev iz hiše, je bilo poslopje večkrat preprodano: od l. 1889 do l. 1911 je bilo v lasti Franca in Katarine Roblek, od l. 1911 do l. 1927 je bila hiša lastništvo Antona in Marije Bidove. Zadnja zasebna lastnika sta bila Matija in Marija Koki, od l. 1927 pa vse do l. 1948, ko je hišo prevzela kranjska občina v javno lastništvo.

Bilo pa bi napak, trditi, da se za hišo pesnikove smrti, vse protoklo stoletje (tj. od l. 1849 do l. 1948) slovenska kulturna javnost ni zmenila.

OB STOLETNICI ROJSTVA

L. 1900, torej za stoletnico pesnikovega rojstva, je kranjska Narodna čitalnica

vzidala v pročelje hiše črno marmorno ploščo z zlatimi črkami, ki govore o dragoem spominu na Prešernove dni v Kranju.

Slavje ob odkritju plošče je bilo 16. septembra l. 1950.

Tudi sicer se je stara, častitljiva Narodna čitalnica v Kranju, že prej večkrat izkazala: dne 13. decembra l. 1863 je priredila pesniku v čast slovesno »besedo«, ki se jo je udeležil tudi Južni sokol iz Ljubljane. V poznejših letih je vrla Narodna čitalnica zvesto bedela in leto za letom slavila oba pesnika, Prešerna in Jenka, ki sta pokopana v Kranju. Katerikoli slovanski gostje so obiskali mesto, vse je zastopstvo Narodne čitalnice vodilo tudi do obeh dragocenih gomil.

Vzpodbudno tudi, da današnji čas: Narodna čitalnica si je sama naložila skrb in nego obeh pesniških grobov. Vestno in pošteno je opravljala to nalogo vse do razpusta v l. 1941.

Ko že govorimo o vzidavi spominskih plošč (tudi na hišo smrti Simona Jenka je

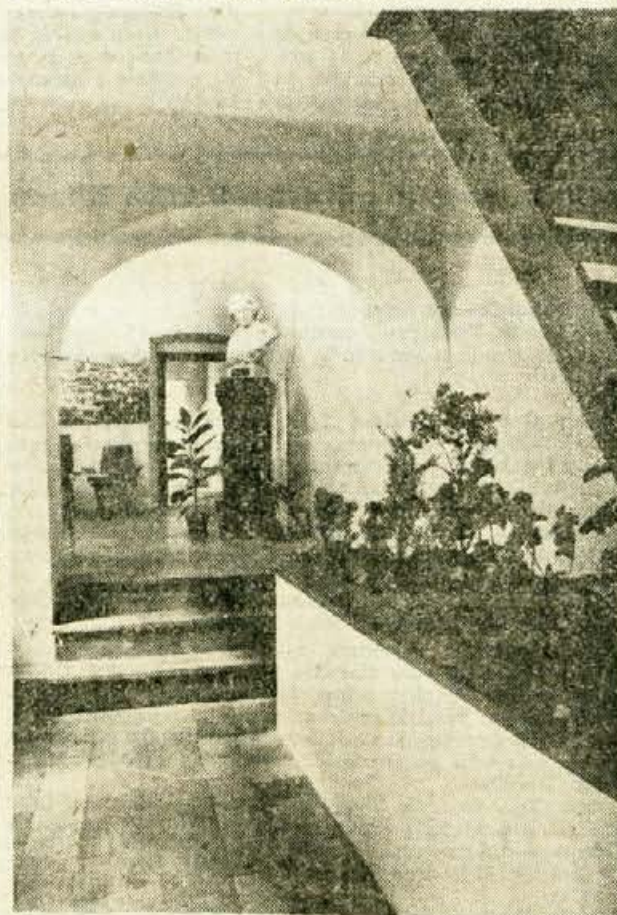
znova načeti in uveljaviti princip: stare mestne uličice in trge poimenovati po starih zaslužnih možeh; novi moderni Kranj pa naj bi imel ulice in trge z imeni revolucionarjev, borcev za svobodo in graditeljev nove Jugoslavije.

A vrtno se k hiši pesnikove smrti!

UREDITEV MUZEJA

Dne 7. maja 1948 je bil ustanovljen Mestni muzej v Kranju in imenovan tudi prvi kustos. Dne 20. novembra 1948 je Okrajni magacin (sedanja »Kokra« izpraznil hišo pesnikove smrti, ki mu je od l. 1945 služila za skladišče manufakturnega blaga. Ta dan, 20. 11. 1948, je direktor Okrajnega magacina Joško Volavšek izročil vse hišne ključe podpisane. Zato smemo prav ta dan šteti kot dejanski rojstni dan muzejstva v Kranju.

Ze zbrano in dotlej po raznih hišah deponirano muzejsko gradivo, se je sedaj moglo prenesti v nove, lastne prostore. — Za prvo silo smo

Vhod v Prešernov spominski muzej v Kranju

Narodna čitalnica vzidala ploščo), se kar ne moremo vzdržati pripombe, da sta obe plošči Prešernova in Jenkova, vzidani le previsoko. Če bi stali hiši na trgu, bi višina še ustrezala, pogled iz ozke ulice (kot je Tomšičeva) pa plošče skoro ne doseže. Mimoidoči je niti ne opazi. Bržčas je niso opazili niti oni, ki so tej ulici, nekdanji Jenkovi, dali drugo ime. Menimo še vedno, da bi morali vprašanje poimenovanja ulice v starem mestnem jedru,

Prešernovo hišo, kot jo odtelej imenujemo, preurediti in odstraniti nekaj novjših adaptacij, sicer pa vse staro skušati skrbno ohraniti. — Za primer poznejše, strokovne restavracije, je arhitekt Marjan Mušič dne 18. marca 1949 premeril vse prostore, zrisal obe fasadi, določil tloris in začrtal že prve predloge za dobo muzejsko preureditev.

Vse do leta 1963, ni bilo mogoče misliti na dokončno ureditev Prešernovega me-

morialnega muzeja, ker so bili prostori v hiši zvrhoma polni tudi drugega muzejskega gradiva. S pridobitvijo stare občinske mestne hiše za muzejske namene pa se je situacija tako spreminila, da se je že dne 8. februarja 1964 mogel izročiti javnosti urejen Prešernov spominski muzej tak kot je še danes.

Vendar je zaradi pomanjkanja gnotnih sredstev ostalo še precej del v hiši nedokončanih. Predvsem se manjka predvidenih odlitkov nagrobnih plošč s pesnikovimi verzi (Copove, Korytkove, Linhartove), ki smo jih nameravali vzidati v dvoriščno steno. Tudi fontana sredi dvorišča še ne žubori. Prav tako še nista urejeni fasadi na Prešernovo in Tavčarjevo ulico.

Morda pa bo za javnost, in za pesnikove ljubitelje še posebej, zanimiva misel, ki jo je v zvezi z zunanjo ureditvijo Prešernove hiše, izrekel veliki arhitekt Plečnik. Menil je namreč, da bi morala biti ta dragocena hiša povečana (ta izraz je prav njegov!) s tem, da bi jo s pozlačenima polstebričema oddelili od sosednjih, profanih stavb. Govoril mi je o prav vitkih, od tal pa prav do podkappa sogajočih, polstebričih, ki pa sveda ne bi smela motiti mimoidočega prometa. Torej bi imela prav plitev profil, ki bi zgoraj končeval z jonskim kapitolom. — Prvotno svojo zamisel o balustradi, ki bi stala na stebričih, stoječih na robu hodnika za pešce, je Plečnik sam črtal, ker bi nastala s tem resna prometna ovira, pa še nov poseg v mirno staro fasado bi bil preočiten.

Hišo pesnikove smrti vse do danes nismo povečali. Morda bo le prišel kdaj tak čas, da bomo mogli Prešernovo hišo dati v zlat okvir (tudi to je bila Plečnikova beseda)?

Prej ali slej bo treba tudi na to misliti, da Prešernov spominski muzej ne bo več zadovoljeval javnosti le s svojo razstavno dejavnostjo. Mislimo, da mora biti muzejem te vrste nujno pritičajo. To je predvsem znanstveno delo, študij prešernoslovja, popolna evidenca prešerniane, zbiranje tematskega gradiva (npr. Prešeren v glasi, Prešeren v leposlovju, Prešeren v filateliji, Prešeren v prevodih, Prešeren v slikah in grafikah, Prešeren v plastiki, reliefih in medaljerstvu, Ilustracije Prešernovih pesmi itd.).

Če se Kranj niti v perspektivi ne bo mogel odločiti za gradnjo posebnega Prešernovega instituta, bo verjetno najsmotnejša in najcanejša rešitev vseh naštetih nalog v odkupu ene od sosednjih hiš, vsaj prostorov enega nadstropja. Funkcionalnost Prešernovega spominskega muzeja bi v tem primeru, vsaj za določeno krajše obdobje, bila povsem zadovoljiva.

— CRTOMIR ZOREC

Zabodli so ga z nožem

Od sobote na nedeljo okrog enih ponoči je prišlo v restavraciji Park v Kranju do prepira med R. Kosičem in Radovanom Maksimovičem, oba iz okolice Banja Luke in začasno delaat v Kranju ter na drugi strani med Antonom Benedičičem, Ivanom Smidom in Jožetom Pičmanom vsi s Trate.

Smid in ostala družba so imeli v restavraciji obešene svoje plašče. Medtem, ko so sedeli, je Smid opazil, da njegovega plašča ni več na obešalniku. Pogledal je po re-

stavraciji in opazil, da ga ima oblečnega Kosič. Ko se je prepračil, da je res njegov, je odšel v družbi s Benedičičem in Pičmanom k njegovi mizi. Na silo so mu odvzeli plašč in se začeli pripraviti in pretepati. Ko so o dogodku obvestili postajo milice, je Kosič zbežal, Maksimovič pa je ostal v restavraciji. Za Kosičem je stekel tudi Benedičič, vendar je pri trgovini Kokra na Blejski cesti omagal od uboda z nožem. Hudo ranjenega Benedičiča so prepeljali v ljubljansko bolnišnico in je izven smrtne nevarnosti.

Kosič in Maksimovič zaničkata, da bi ga kdo od njiju zabodel. Prav tako se še ne ve, kje se je to zgodilo, ali med pretepom v restavraciji ali na poti od restavracije do trgovine Kokra. Oba osumljenca sta v priporu in preiskava teče.

S. S.

Motorist zapeljal v zapornico

V nedeljo, nekaj po polnoči, se je na cesti III. reda Jepca-Skofja Loka zgodila huda prometna nesreča. Zvočetu Pirmanu s Pšate pri Skofji Loki. Voznik je zape-

ljal v železniško zapornico na prelazu v Retečah tako močno, da jo je zlomil. Pirman in njegov sopotnik Milan Ikič iz Skofje Loke sta bila hudo ranjena in so ju odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Podrl betonsko ograjo

Pri Sobčevem bajerju v Lescah se je v ponedeljek ob 8.50 zgodila huda prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila LJ 262-31 Jožetu Gromu iz Ljubljane. Ker je vozil s preveliko hitrostjo, je izgubil oblast nad vozilom in se zaletel v betonsko ograjo ter jo podrl v dolžini 6 metrov. Grom ni bil ranjen, na avtomobilu pa je škoda za 600.000 starih dinarjev.

Kraja na pošti v Cerkljah

V noči od 19. na 20. marec je iz predala mize na pošti v Cerkljah izginilo 35.000 starih dinarjev in dve pismi. Ker je bilo poštno okno na dvoriščni strani odprto, je kazalo, da gre za vlom. Komisija tajništva za notranje zadeve pa je kmalu ugotovila, da je storilec moral priti v notranjost pošte skozi glavna vrata, in sicer jih je moral odpreti z originalnim ključem. Zaradi tega je bil utemeljen sum, da je storilec eden od pismošč. Kmalu se je izkazalo, da je tatvino izvršil Ivan Uranič iz Pšate št. 4, zaposlen kot pismošča na pošti v Cerkljah.

Uranič je 19. marca okoli 10. ure prišel na pošto po časpis. Vrata pošte je odklenil s svojim ključem in jih takoj za soboj zaklenil. Ker je vedel, da upravnica pošte hrani v srednjem predalu pisalne mize manjše zneske denarja, je sklenil, da bo predl odprl.

Z manjšim sunkom se mu je to posrečilo, v predalu je dobil 35.000 starih dinarjev in dve pismi. Da bi odvrnil sum na domačega tatu je odšel na stranišče in tam odprl najprej notranje, nato pa še zu-

nanje okno, da bi bilo videti kot da je bil vlom.

Osumljeni Uranič je po krajšem zanikanju dejanje priznal in še isti dan pošti v Cerkljah vrnil denar.

S. S.

Deček utonil v Savi

V petek ob 16.40 so našli ob Savi v bližini odcepa ceste za vas Brod, mrtvega 3-letnega Antona Repinca, doma iz Kamnja pri Bohinju. Deček je nekaj po 12. uri

odšel od doma. Igral se je v bližini Save in verjetno po nesrečnem naključju padel v vodo, ki ga je odnesla naprej, približno dva kilometra proti Bistrici.

Ni obvladal ovinka

Na Jezerski cesti v Kranju se je v soboto ob 15.40 hudo ponesrečil 34-letni mopedist Peter Tarfila iz Kranja. Ker je bil vinjen, ni obvladal

ovinka in ga je zaneslo s ceste. Pri padcu se je hudo ranil in so ga odpeljali v jese-niško bolnišnico.

Kmetijska zadruga SLOGA Kranj bo imela javno razprodajo osnovnih sredstev 24. 4. 1967 od 9. — 11. ure na Visokem (pri Majerju):

traktorji Steyr dvoosne prikolice pastirska kočja v Zaplati nekaj manjših strojev Socialistični sektor ima prednost pri nakupu do 9.30.

»Tovariševa test potrošnikov: — barva: odlično — aroma, okus: prav dobro
Zahtevajte jo v vaši trgovini

Služba družbenega knjigovodstva v Kranju

ODDAJA

od 1. 5. 1967 v najem najboljšemu ponudniku celotno IV. nadstropje svoje poslovne stavbe v Kranju, Trg revolucije 2, v skupni površini 316 m². Prostori so samo za pisarniško poslovanje. Ponudbe sprejemamo vsak dan od 7.—11. ure do všteteja 25. 4. 1967.

Poskusite aromo in okus kave

Loka
Škofja Loka

Tovarna Almira Radovljica zaposli
tako je več

verizkarje in krojilj za določen čas.

Kandidatke naj se zglašijo v splošnem sektorju tovarne,

Na Jesenicah

Nove stolpnice ob Titovi cesti

Teh stolpnice seveda še ni na Jesenicah, so pa v zavidalnem načrtu za del centra mesta Jesenice, ki so ga sprejeli oziroma potrdili na seji občinske skupščine. Načrt vsebinsko in ureditveno daje idejno rešitev že začete in deloma realizirane gradnje (na tem prostoru so pred kratkim dokončali dve stolpnici) dela ožjega dela centra ob Titovi cesti na prostoru od nove trgovsko-poslovno stanovanjske stavbe do poslopja gimnazije. Zazidalni načrt zajema površino okrog 2,5 ha, ki je danes neurejena, slabo vzdrževana, neizkoriščena in le

delno pozidana s starejšimi objekti različnih višin in dimenzij. Po tem načrtu bi na tem prostoru zgradili sedem novih stolpnice, skupno garažo za okrog 110 vozil in 60 parkirnih mest in dva trgovsko upravna oziroma gostinjska objekta v dveh etažah s kletmi. Okolice bodo uredili z dovoznimi potmi, peš potmi in zelenicami z manjšimi otroškimi igrišči. Stanovanja v stolpnicah bodo namenjena za trg.

Skupščina je celotno gradnjo po tem načrtu zaupala gradbenemu podjetju Gradis Jesenice.

Jože Vidic

KAKRSNA CESTA TAKO DELO — Cesta od Jesenic proti Kranjski gori je zaradi zime in močnega prometa hudo zdelana. Pred kratkim so jo začeli popravljati, vendar na zelo primitiven in dokaj neodgovoren način. S cizo in sodi asfalta ter lopatami in metlo se ne da kaj prida narediti. Razen tega pa so kot vse kaže delavci zelo natančni kar zadeva uro, kajti v soboto po 13. uri ni nihče več delal na cesti, čeprav je bilo cestišče pri Dovjem pripravljeno za asfaltiranje. Ostri robovi na izsekanem asfalu so ta dan verjetno marsikoga spravili v še slabo voljo. — Foto: F. Perdan

SREDA — 19. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljite in zgodb — 9.10 Parada zabavnih zvokov — 9.40 Glasbena pravljica — 10.15 Mozartove skladbe za klavir in violino — 10.45 Clovek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Od Gregorja Riharja do današnjih skladateljev zborovske glasbe — 12.10 Dvajset minut z jugoslovanskimi pevci zabavnih

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

melodij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Duet Marine in Dimitrije iz opere Boris Godunov — 13.30 Priporočamo vam — 14.05 Melodije za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Dva umetnika iz Maribora — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sobi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci —

19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Večerne melodije — 20.30 Madame Butterfly — opera — 22.44 Glasbena medigra — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Zaplešimo z orkestrom Mitchell Ayres

ČETRTEK — 20. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Dalmatinske pesmi — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Z našimi pevci v Wagner operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Sprehod z orkestri — 12.10 Domači ansambli — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Chopin v družbi naših skladateljev — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Popoldanski obisk pri glasbenih romantikih — 14.45 »Enajsta šola« — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Zvočni razgledi — 16.00 Vsak

dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odlomki iz Sevlijskega brivca — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Cetrikov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.10 Francoska staroklasična glasba — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

PETEK — 21. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Četri ure z zabavnim orkestrom RTV Beograd — 9.40 Poje mešani mladinski zbor gimnazije iz Celja — 10.15 Pri skladatelju Ivu Petriću — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Popevke s tekočega traku — 12.10 Na obisku pri

bolgarskih ansamblih in orkestrskih zabavne glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 S popevkami po svetu — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.40 Mladinska oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.50 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Razpoloženske melodije — 20.20 Tedenski zunanje-politični pregled — 20.30 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.10 Mojstri sodobne glasbe — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Nočni mozaik jazz

SREDA — 19. aprila

9.40 TV v šoli, 10.25 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli (RTV Zagreb) — 15.50 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.05 Poročila, 17.10 Na deveti otok, 17.30 Naše prijateljice živali, 17.35 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.15 Tisočkrat zakaj (RTV Beograd) — 19.00 TV biro, 19.15 TV reportaža (RTV Zagreb) — 19.30 Mozaik kratkega filma (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.37 Razmejitev — TV drama, 21.40 Jazz koncert v filharmoniji — II. del (RTV Ljubljana) — 22.30 Posnetek nogometne tekme Dinamo : Juventus (RTV

TELEVIZIJA

Zagreb) — Drugi program: 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT, 19.30 TV pošta (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Skopje) — 20.00 TV dnevnik, 21.00 Spored italijanske TV (RTV Beograd) — Ostale oddaje: 17.25 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja, 20.37 Celovečerni film 22.00 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

ČETRTEK — 20. aprila

9.40 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina, 11.30 Glasbeni pouk (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli

(RTV Ljubljana) — 16.40 Glasbeni pouk (RTV Beograd) — 17.05 Poročila, 17.10 Zapojte z nami (RTV Ljubljana) — 17.25 Slike sveta (RTV Beograd) — 17.55 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.15 Reportaža, 18.35 Sam z glasbo, 19.10 Dežurna ulica (RTV Beograd) — 19.40 Cik cak, 19.54 Propagandna medigra (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Aktualni razgovori (RTV Beograd) — 21.10 Koncert slovenske filharmonije, 22.10 Zadnja poročila — Drugi spored: 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko

noč, otroci, 20.00 TV dnevnik, 21.10 Spored italijanske TV (RTV Beograd) — Ostale oddaje: 16.10 Angleščina, 19.40 Propagandna oddaja (RTV Beograd) — 22.10 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

PETEK — 21. aprila

9.40 TV v šoli, 10.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli, 15.50 Angleščina (RTV Zagreb) 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.05 Poročila, 17.10 Vaša križanka (RTV Skopje) — 17.55 TV obzornik, 18.15 Re-

zerviran čas (RTV Ljubljana) — 18.45 TV biro (RTV Zagreb) — 19.00 Izgubljene iluzije (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.37 Vzgoja srca — film, 22.05 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) 22.10 Posnetek s svetovnega košarkarskega prvenstva v Pragi (RTV Beograd) — Drugi spored: 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Novela, 19.00 Objektiv 350 (RTV Zagreb) — 19.45 Lahko noč, otroci, 20.00 TV dnevnik, 20.00 Spored italijanske TV (RTV Beograd) — Druge oddaje: 20.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.37 Revija (RTV Beograd) — 21.35 Opera scena — 22.45 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

Kranj »CENTER«

19. aprila amer. ital. barv. VV film CASANOVA 70 ob 16. in 18. uri

20. aprila amer. barv. VV film SIERA CHARRIBA ob 17.30 in 20. uri

21. aprila amer. barv. VV film SIERA CHARRIBA ob 17.30 in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

19. aprila zap. nem. barv. CS film POSLEDNJE JAHANJE V SANTA CRUZ ob 16. in 18. uri, ital. barv. CS film NOČI ORIENTA ob 20. uri

20. aprila ital. barv. CS film NOČI ORIENTA ob 16. in 20. uri, amer. ital. barv. VV film CASANOVA 70 ob 18. uri

21. aprila amer. ital. barv. VV film CASANOVA 70 ob 16. uri, ital. barv. CS film NOČI ORIENTA ob 18. uri

Stražišče »SVOBODA«

19. aprila amer. ital. barv. VV film CASANOVA 70 ob 19. uri

Jesenice »RADIO«

19. aprila ital. franc. barv. CS film V SENC I INKVIZICIJE

20. aprila ital. špan. film CESAR BORGIA

21. aprila češki barv. film HAJDUK JANOŠIK

Jesenice »PLAVŽ«

19. aprila ital. špan. barv. film CESAR BORGIA

20. aprila angl. barv. VV film SLAMNATA ZENA

21. aprila angl. barv. VV film SLAMNATA ZENA

Žirovnica

19. aprila franc. ital. barv. CS film NEUMNOSTI PAR-DAILLANA

Dovje-Mojstrana

20. aprila franc. ital. barv. CS film NEUMNOSTI PAR-DAILLANA

Kranjska gora

20. aprila ital. franc. barv. CS film V SENC I INKVIZICIJE

21. aprila franc. ital. barv. CS film NEUMNOSTI PAR-DAILLANA

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 19. aprila ob 10. uri Simončič: PRASIČKI za VVZ Kranj, ob 15. uri Grobovski: VOLK IN KOZ-

LIČKI za šole Kranj, ob 17. uri Machado: MALI STRAH BAV-BAV za šole Kranj, gostuje Lutkovno gledališče iz Ljubljane.

PETEK — 21. aprila ob 15.

uri Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA gostujejo v Stražišču.

Amatersko gledališče »Tone Čufar« na Jesenicah

SREDA — 19. aprila ob

19.30 uri J. B. P. Molière: TARTUFFE — premiera za IZVEN

ČETRTEK — 20. aprila ob 19.30 uri J. B. P. Molière: TARTUFFE za abonma ČETRTEK in IZVEN.

PETEK — 21. aprila ob 16. in 18. uri D. Radović: KAPITAN PIPLPOKS za osnovno šolo T. Čufar in P. Voranc Jesenice.

SAP — LJUBLJANA TURISTIČNI BIRO

priraja v času od 28. maja do 1. junija zanimivo potovanje na OTOK ELBO.

Na tem potovanju boste spoznali lepote, zgodovinske in naravne znamenitosti tega otoka na Tirenem morju in še drugih znanih italijanskih mest.

Prijave sprejemajo do 5. maja naše poslovalnice v Ljubljani, Brežicah, Krškem, Hrastniku, Trbovljah, Zagorju, Kočevju, Cerkljici in Idriji.

PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA NAŠIH TURISTIČNIH AVTOBUSOV ZA POUČNE EKSKURZIJE. ZAKLJUCENIM SKUPINAM NUDIMO POSEBEN PUST.

Prodaj

Prodajmo pianino. Ogled v hotelu Grad Hrib v Preddvoru vsak dan od 14.—20. ure. Pismene ponudbe sprejema uprava podj. Central Kranj 30. 4. 67.

Prodaj skoraj nov DKW F-12. Naslov v oglasnem oddelku

Prodaj 2 m² desk 25 mm za betoniranje. Naslov v oglasnem oddelku

Prodaj seme črne detelje in semenske grahore. Praprotna polica 28, Cerklje

Prodaj kravo, dobro mlekarico, 9 mesecev brejo. Lenart 4, Selca

PAVI, dva samca in tri samice, naprodaj. Skofja Loka, C. Talcev 5

Prodaj pasti za voluharje. Hotemože 44, Preddvor

Poceni prodaj motor NSU 175 ccm. Rupa 31, Kranj

Prodaj semenski krompir saskija in cvetnik. Huje 13, Kranj

Prodaj dobro ohranjeno primo. Zg. Bitnje 61, Zabrnica

Prodaj mlatilnico s tresilji. Suha 14, Kranj

Prodaj plinsko svetilko. Benčič Jože. Trg Revolucije 2, Kranj

Prodaj motor 125 ccm športni in prikolico za motoped. Tenetiše 12, Golnik

Prodaj kravo, ki bo maja teletila ali po izbiri. Loka 22, Križe

Prodaj sadilec krompirja (Ferguson) vprečni plug obračalnik, dvobrazdni in elektro motor 5.50 KM. Sr. Bitnje 22, Zabrnica

Prodaj slamoreznico. Poženek 20, Cerklje

Prodaj 6 let starega konja, semenski krompir igor, saskija in seme črne detelje. Košnik, Jezerska c. 65, Kranj

Prodaj kravo, 7 mesecev brejo, Mavčiče 45, Medvode

Prodaj seno. Posavc 13, Podnart

Prodaj punte. Kidričeva 3, Skofja Loka

Prodaj psa volčjaka. Koprca 84, Kranj

Prodaj 180 kg težkega prašiča, suho sadje in en voz mrve. Lahovče 64, Cerklje

Prodaj peso, krompir in krmo. Velesovo 9, Cerklje

Prodaj osebni avto VW, starejši letnik z novim strojem, dobro ohranjen. Ljubno 27, Podnart

Prodaj seno. Sv. Noča 1, Križe

Prodaj fiat 750, prevoženih 44.000 km in superavtomatični pralni stroj »Indesit«. Miklič, Skofja Loka, Novi svet 13

Prodaj zazidljivo parcelo v Dupljah. Naslov v oglasnem oddelku

Prodaj guml voz, 16-col-ski, 3 t. Naslov v oglasnem oddelku

Prodaj centrifugo »Ciko« ing. Golob, 31. divizije 44, Kranj

Prodaj NSU přímo 150 ccm. C. 31. divizije 48 (Vodovodni stolp) Kranj

Prodaj 11 mesecev staro telico. Naslov v oglasnem oddelku

KOMPAS

poslovalnica Kranj

PROGRAMI

ZA IZLETE ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE

Enodnevni izlet za 2. 5. 1967.
Tržič—Kranj—Gorica—Udine—Trbiž—Celovec—Kranj—Tržič

Cena izleta: 65,00 N din
odkup deviz: 5.000.— Lit za 100,00 N din, letna turistična kvota se ne koristi

Potovanje na kolektivni potni list, prijave do 24. 4. 1967 v poslovalnicah Kranj, Bled, Jesenice in AMD Tržič.

Ob prijavi je treba predložiti:
vprašalno polo
kolek za 50.— S din
2 fotografiji novejšega datuma
akontacijo v znesku 30.— N din

Dvodnevni izlet za 1. in 2. 5. 1967
Kranj—Tržič—Celovec—Graz—Dunaj (večerja in prenočišče), ogled Dunaja.

Dunaj—Judenburg—Ljubelj—Kranj—Tržič
Cena izleta: 145,00 N din

odkup deviz: 300.— Asch za 150,00 N din, letna turistična kvota se ne koristi

Potovanje na kolektivni potni list, prijave do 24. 4. 1967 v poslovalnicah Kranj, Bled, Jesenice in Tržič.

Ob prijavi je treba priložiti:
vprašalno polo
kolek za 50.— S din
2 fotografiji novejšega datuma
akontacijo v znesku 80.— N din

Zahvala

Ob bridki izgubi našega ljubega moža, očeta, brata, strica

Franca Rozmana

Krnčevega ata iz Stražišča se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedam, ki so nam izrekli iskreno sožalje, mu darovali cvetje in pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Janezu Bajžlju za lajšanje bolečin, g. župniku in kaplanu Merzelj Cirilu ter prijateljem za prevoz. Prav vsem iskrena hvala. Zalujoci: žena Francka, sin Franci, hčerki Pavla in Marinka

Za Iepo planinsko kočjo z vrhom v Bašlju pod Storiščem, iščemo zakonski par — upokojenca.

Nudimo opremljeno stanovanje. Možnost zaslужka. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pošljite na upravni odbor počitniških domov Gostinskega podjetja »LJUBLJANA«, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 28.

Prodaj kompletne čebelnjak s 15 panji in vso opremo po ugodni ceni. Pogačar Vilko, Zgoša 18, Begunje na Gorenjskem

Ugodno prodaj rabljeno spalnico. Ogled od 15. ure dalje pri Strahu Bogdanu, Kranj, Savska Loka 10

Prikolico za osebni avto, novo, nosilnost 600 kg, ugodno prodaj. Kalan, Virmaše 10, Skofja Loka

Ostalo

Prosim priče karambola na križišču Trga revolucije v Kranju dne 8. 4. 67. ob 22.15, naj oddajo svoj naslov v oglasni oddelk

Našla sem nekaj denarja pred Delikateso. Dobi se Sr. vas 18, Senčur

Navadni šivilji dam nekaj perila v šivanje na dom. Dobro plačam

Francoski gastronomski dan na Ljubelju in v Tržiču

Dne 30. 4. 1967 prirejajo francoski gostje iz Ste Marie-aux-Mines, francoski gastronomski dan. Izbrane francoske specialitete se bodo servirale v restavraciji Kompas Ljubelj in v restavraciji Pošta Tržič. Restavraciji Kompas Ljubelj in Pošta Tržič vas bodo postregle s sledečimi francoskimi dobrotami:

MENU:

1. Juha iz govejega repa Ste Marie aux-Mines
2. Cmoki iz ščuke na pariški način s pikantno jastogovo omako
3. Šunka v krhekem testu z madera omako
4. Sladki poljubčki s smetano.

Cena menija 1800 din.

Po končanem obedu bo ob 14.30 koncert in ples francoske folklorne skupine na pletu pred restavracijo Kompas Ljubelj. V primeru slabega vremena bo prireditev v prostorih restavracije.

Popoldan se bo po želji gostov servirala mesna pašteta z oblogo ki je v Franciji priljubljena jed. Ob 20. uri bo v prostorih restavracije Kompas Ljubelj in Pošta Tržič serviranje francoske večerje. Cena večerje 2000 din.

Po večerji v obeh obratih zabava s plesom. Zabaval vas bo francoski plesni orkester.

Vse prijave za kosilo — menu in večerjo sprejema:

1. Poslovalnica Kompas Ljubelj
2. Restavracija Pošta Tržič

do 22. 4. 1967.

Priporočamo vam, da ne zamudite te edinstvene prilike in se sami pripravite o resničnosti dobrot francoske kuhinje

Prisrčno vabljeni na Ljubelju in v Tržiču.

Nekaj za vas!

Pri časopisnih prodajalcih zahtevajte sodobni roman s pisano prilogo

Subotom uveče — V soboto zvečer s pisano prilogo

Za vaš odmor in razvedrilo vsako soboto v dvobarvnem tisku novi roman na 32 straneh za 1 N-din.

Ne pozabite,

Subotom uveče

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš nepozabni oče in stari oče

Anton Hočevar

mesarski mojster

Pogreb bo v sredo, 19. aprila 1967 ob 16.30 iz hiše žalosti na pokopališče v Begunjah na Gorenjskem.

Zalujoci: žena Julka, sin Tonček, hčerka Julka z družino in ostalo sorodstvo

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 24.—, polletna 12.— N-din. Cena posameznih števil 0,40 N-din — Mali oglasi: 0,6 do 1 N-din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

**Lidija Švarc
V državni
reprezentanci**

Stirinajstletna plavalka PK Triglava Lidija Švarc je dosegla na zimskem članskem prvenstvu Jugoslavije na Reki izreden uspeh. Osvojila je drugo mesto na 200 in četrto na 100 m prsno.

Lidija se je z izvršnim plasmajem uvrstila v člansko državno reprezentanco in je 15. in 16. aprila že zastopala barve Jugoslavije na mednarodnem plavalnem mitingu na Reki. Tako je s to pionirko Kranj po dolgih letih zopet dobil plavalca, ki se je uvrstil v člansko državno reprezentanco. Se bolj kot plasma pa razveseljuje ljubitelje plavanja njena rezultata: 200 m prsno 3:02.2 in 100 m prsno 1:25.0 (na Reki 1:24.0).

Lidija je lani odvezla na 200 m prsno kranjski rekord reprezentantki Vesni Breskvar (3:13.8) in ga je do sedaj že kar petkrat izboljšala:

3:13.4	1966
3:08.6	5. 3. 1967
3:06.2	12. 2. 1967
3:05.4	5. 3. 1967
3:02.2	9. 4. 1967

Lidija je na začetku svoje kariere. Je otročje razposajena, nasmejana ter marljiva v šoli in na treningu. Ne premissuje veliko o svojih rezultatih in vendar želi biti vedno boljša.

Njen uspeh je tudi uspeh njene trenerke Anke Colnar ter tako lahko obema najprijetneje čestitamo.

P. C.

**Po končanem občinskem prvenstvu Kranja
v namiznem tenisu**

Naklo, Gorenja Sava in Sava II.

V organizaciji komisije za namizni tenis pri občinski zvezi za telesno vzgojo je bilo končano občinsko prvenstvo v namiznem tenisu, na katerem je nastopilo rekordno število ekip — 24. Po kvaliteti so bile ekipe razdeljene v tri razrede. Zmagovalne ekipe v razredih imajo pravico nastopa v višjem razredu.

Naklo je osvojilo prvo mesto v prvem razredu pred Dupljami samo z boljšo razliko v posameznih setih. Gorenja Sava je zmagala v drugem, Sava II pa je bila najboljša v tretjem razredu.

I. RAZRED

Naklo	14	12	2	65:26	26
Duplje	14	12	2	63:21	26
Sava	14	9	5	49:34	22
PPK	14	6	8	48:51	19

**Za ljubitelje
nogometa**

V četrtek, 20. aprila, ob pol petih popoldne bo na centralnem stadionu v Kranju zanimivo nogometno srečanje med prvima moštvoma Olimpije iz Ljubljane in domačega Triglava. Obveščeni smo, da bo Olimpija nastopila v najmočnejši postavi.

**Nov naslov
kegljaškega
kluba Triglav**

V nedeljo se je končalo ekipno člansko prvenstvo Slovenije v kegljanju. V zadnjem srečanju so Kranjčani premagali Konstruktorja iz Raven in tako ponovno osvojili naslov najboljšje ekipe v Sloveniji.

Triglav	14	5	9	35:49	17
LIK	14	5	9	37:54	17
Krvavec	14	3	11	29:53	13
Kranj	14	1	13	23:53	10

II. RAZRED

Gor. Sava	14	13	1	65:21	26
Naklo II	14	10	4	60:36	24
Zabnica	14	9	5	56:40	23
Duplje II	14	10	4	58:44	23
Besnica	14	8	6	63:38	22
Proleter	14	2	12	22:63	16
Visoko	14	3	11	28:56	15
Oševsek	14	1	13	10:65	13

III. RAZRED

Sava II	14	13	1	68:15	27
Orehek II	14	13	1	66:28	27
Trboje	14	10	4	61:32	24
Duplje III	14	6	8	38:48	19
Orehek I	14	6	8	45:43	18
Zabnica II	14	6	8	37:46	18
Oševsek II	14	2	12	27:63	15
Oševsek III	14	0	14	3:70	4

D. Didić

**Najuspešnejši TVD Partizan
Kranj**

V organizaciji SD Krvavec (Cerklje) je bilo pred dnevi občinsko prvenstvo Kranja v gimnastiki za prehodni pokal občinske zveze za telesno kulturo. Nastopilo je 120 tekmovalcev v konkuren- ciji mlajših in starejših pionir- kov in pionirjev ter mladink in mladincev. Največ uspeha so imeli tekmovalci Partizana (Kranj).

REZULTATI EKIPNO: MI. pionirke: TVD Partizan (Kranj) 225,1, st. pionirke:

**12. kolo gorenjske rokometne lige
Prva zmagava Tržiča B**

V 12. kolu gorenjske rokometne lige so odigrali le tri srečanja, ker sta bili tekmi Sk. Loka : Besnica in Kranj B : Zabnica odloženi. Najvažnejše srečanje je bilo odigrano v Selcih, kjer sta se srečali dve prvoplasirani ekipi.

Po zelo zanimivi in nena- vadno ostri igri so zmagale Duplje, ki so si s to zmago verjetno že zagotovile naslov gorenjskega prvaka. Mlada ekipa Tržiča B je premagala Kranjsko goro, kar predstavlja precejšnje presenečenje. S to zmago je Tržič B zapustil zadnje mesto.

REZULTATI — Selca :
Duplje 14:15 (7:8), Tržič B : Kranjska gora 16:14 (11:7), Radovljica : Križe B 31:19 (13:9).

LESTVICA:

Duplje	12	11	0	1	249:142	22
Selca	12	8	0	4	186:153	16
Kranj B	11	8	0	3	188:134	15
Zabnica	11	7	1	3	170:134	15
Radov.	12	7	0	5	218:194	14
Kr. gora	12	6	0	6	226:166	12
Šk. Loka	11	5	0	6	175:190	10
Hraze B	12	2	2	8	137:240	6
Tržič B	12	1	1	10	129:197	3
Besnica	11	1	0	10	131:248	2

D. Didić

V trinajstem kolu se bodo srečali Kranj B : Selca, Zabnica : Radovljica, Križe B : Skofj Loka, Besnica : Tržič B, Kranjska gora : Duplje.
P. Didić

**Preberite
mimogrede**

● Nogometaši Triglava so bili v srečanju SNL poraženi v Ljubljani s Slavijo z 1:0. V ZCNL so Jeseničani igrali 1:1 s Primorjem, Senčurjani so izgubili s 4:0 s Koprom ter Kamničani s 4:1 s Hrastnikom.

● Na skakalni tekmi za Jakopičev memorial na Pokljuki je osvojil prvo mesto Stefančič (T). Pri st. mladincih je bil prvi Bukovnik, pri mlajših pa F. Mesec (oba Triglav).

● V prvem kolu slovenske košarkarske lige sta oba gorenjska predstavnika izgubila: Jesenice : Rudar 83:86 (33:40), Lesonit : Sora 63:38 (29:22).

● Rokometašice Selc so premagale doma ekipo Pirana z 9:8 (4:4), Kranjčanke so izgubile z Brezicami z 11:14, Sforžič pa je izgubil s Koprom z 11:7.

● Na Snežniku so Jeseničani osvojili prvo mesto na Jadranskem smuku. Zmagovalec — Člani: Krauthaker (J), st. mladinci: Kavčič (E), ml. mladinci: Albert (J), članice: Vilman (J), st. mladinke: Gazvoda (J), ml. mladinke: Bizjak (J).

Zimsko pionirsko prvenstvo SRS v plavanju

Kranjčani zopet slovenski prvaki

Triglav prvi pri starejših pionirjih — Zaradi nejasnosti propozicij Kranjčani ob naslov pri mlajših pionirjih

Pionirsko zimsko prvenstvo SRS v plavanju za starejše in mlajše pionirje, ki je bilo v nedeljo v Kranju, se je začelo dokaj nenavadno. Sedmim sodelujočim klubom je pred začetkom tekmovanja šele delegat PZS pojasnil, da bodo tekmovali po spremenjenih propozicijah, po katerih so se točkova- vali vsi nastopajoči in ne le po dva najboljša iz vsakega kluba, kot je bilo doslej v navadi.

Ker so bile prijave že zaključene, je Triglav tako izgubil naslov prvaka pri mlajših pionirjih. Da bi se tekmovalje preveč ne zavleklo zaradi prevelikega števila štartov, so namreč Kranjčani izvedli pred prvenstvom interno izbirno tekmovalje in tako so pionirji, ki bi prinesli klubu na prvenstvo točke, lahko tekmovalje le nemočno opazovali.

V odsotnosti najboljšje pionirke Lidije Švarc, ki je tekmovala kot član državne reprezentance na Reki, so Tri-

glavani pri starejših pionirjih ponovno osvojili naslov slovenskega prvaka. Najzaslužnejši za uspeh so bili Alenka Kraljič, Ivica Kordež, Tomaž Slavec in Boris Stibelj.

Pri mlajših pionirjih je osvojil naslov prvaka Fužinar iz Raven. Med Kranjčani je najbolj ugajala nadarjena 11-letna Rebeka Porenta, odlične pomočnike pa je imela še v Juditi Mandelje, Marti Jelen, Bojani Artaču in Janezu Slavcu.

REZULTATI — St. pionirji — 100 hrbtno: 1. Jurman (S) 1:16,4, 2. Dekleva (I) 1:23,2, 3. Stibelj (T) 1:24,9; **100 prsno:** 1. Vrbnjak (L) 1:25,8, 2. Sušteršič (L) 1:27,2, 3. Erzeničnik (F) 1:27,2; **100 delfin:** 1. Andrič (S) 1:24,4, 2. Erzeničnik (F) 1:32,0, 3. Slavec (T) 1:35,1; **100 prosto:** 1. Jurman (S) 1:10,6, 2. Zavec (F) 1:12,2, 3. Andrič (S) 1:14,2;

St. pionirke — 100 hrbtno: 1. Herzog (I) 1:23,8, 2. Kraljič (T) 1:25,0, 3. Kramberger (I) 1:25,7; **100 prsno:** 1. Kordež (T) 1:40,0, 2. Hudorin (R) 1:42,4, 3. Filip (F) 1:44,8; **100 delfin:** 1. Zupančič (R) 1:30,2, 2. Kraljič (T) 1:40,0, 3. Tuppy (L) 1:48,1; **100 prosto:** 1. Kramberger (I) 1:15,0, 2. Herzog (I) 1:15,7,

3. Liberšar (S) 1:23,0; **MI. pionirji — 50 hrbtno:** 1. Herzog (I) 43,0, 2. Erzeničnik (F) 45,4, 3. Artač (T) 45,7; **50 prsno:** 1. Krivograd (F) 46,4, 2. Kuhar (I) 46,9, 3. Veselko (F) 48,0; **50 delfin:** 1. Herzog (I) 45,5, 2. Artač (T) 46,0, 3. Slavec (T) 46,4; **50 prosto:** 1. Zorec (F) 36,5, 2. Slavec (T) 37,6, 3. Erzeničnik (F) 38,4;

MI. pionirke — 50 hrbtno: 1. Porenta (T) 47,1, 2. Jehart (F) 47,7, 3. Vidan (R) 48,0; **50 prsno:** 1. Mandelje (T) 45,0, 2. Paradiž (F) 46,1, 3. Vovko (L) 47,5; **50 delfin:** 1. Jehart (F) 45,6, 2. Kos (F) 47,1, 3. Jelen (T) 1:01,2; **50 prosto:** 1. Kos (F) 40,1, 2. Porenta (T) 40,4, 3. Ločniškar (S) 46,0.

VRSTNI RED — ST. PIONIRJI: 1. Triglav 4496, 2. Fužinar 4263, 3. Ljubljana 3981, 4. Ilirija 3729, 5. Slavija 2985, 6. Rudar 2122, 7. Koper 637.

ML. PIONIRJI: 1. Fužinar 917, 2. Triglav 768, 3. Ljubljana 609, 4. Ilirija 175, 5. Rudar 95, 6. Slavija 78.

- pe